

**BROSZURA INFORMACYJNA DO ZEZNANIA PIT-36
O WYSOKOŚCI OSIĄGNIĘTEGO DOCHODU (PONIESIONEJ STRATY)
W 2016 ROKU**

FORMULARZ PIT-36 JEST PRZEZNACZONY dla podatników, do których ma zastosowanie art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, i którzy niezależnie od liczby źródeł przychodów:

1) prowadzili:

- pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej,
- działy specjalne produkcji rolnej opodatkowane na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej,

2) uzyskali przychody:

- z najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy lub z innych umów o podobnym charakterze, opodatkowane na ogólnych zasadach,
- z odpłatnego zbycia rzeczy określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. d ustawy, jeżeli odpłatne zbycie zostało dokonane przed upływem pół roku, licząc od końca miesiąca, w którym nastąpiło nabycie rzeczy,
- od których byli obowiązani samodzielnie opłacać zaliczki na podatek,
- ze źródeł przychodów położonych za granicą,
- z innych źródeł, opodatkowanych na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej, od których ani płatnik, ani podatnik w ciągu roku podatkowego nie miał obowiązku odprowadzania zaliczek,

3) korzystają ze zwolnienia na podstawie art. 44 ust. 7a ustawy (tzw. kredyt podatkowy),

4) są obowiązani dokonać doliczenia na podstawie art. 44 ust. 7f ustawy,

5) są obowiązani doliczyć do swoich dochodów dochody małoletnich dzieci,

6) obniżają dochód o straty z lat ubiegłych,

7) wykazują należny zryczałtowany podatek dochodowy, o którym mowa w art. 29, 30 i 30a ustawy, jeżeli podatek ten nie został pobrany przez płatnika.

W przypadku podatników wnoszących o łączne opodatkowanie dochodów małżonków, jeden z powyższych warunków musi spełniać co najmniej jeden z małżonków.

Formularz PIT-36 przeznaczony jest zarówno dla podatników opodatkowujących swoje dochody indywidualnie, jak i łącznie z dochodami małżonka albo w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci, w tym także dla osób mających miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej, które przychody wymienione w art. 29 ust. 1 ustawy, opodatkowują na zasadach określonych w art. 27 ust. 1 ustawy, tj. przy zastosowaniu skali podatkowej.

Wyboru sposobu opodatkowania podatnicy dokonują w poz. 6, 7 i 8 poprzez zaznaczenie odpowiedniego kwadratu oraz złożenie podpisu(ów) w części U. Przed zaznaczeniem odpowiednich kwadratów oraz przed podpisaniem zeznania, należy zapoznać się z warunkami, jakie trzeba spełnić, aby skorzystać z wybranego sposobu opodatkowania.

ŁĄCZNE OPODATKOWANIE DOCHODÓW MAŁŻONKÓW

Z wnioskiem o łączne opodatkowanie dochodów, o którym mowa w **art. 6 ust. 2 ustawy**, mogą wystąpić małżonkowie:

- 1) podlegający nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy,
- 2) pozostający w związku małżeńskim przez cały rok podatkowy,
- 3) między którymi istnieje przez cały rok podatkowy wspólność majątkowa,
- 4) jeżeli do żadnego z nich w roku podatkowym nie mają zastosowania przepisy:
 - art. 30c ustawy (dotyczące opodatkowania dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej oraz z działów specjalnych produkcji rolnej 19% stawką podatku),

- ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym¹⁾, regulujące opodatkowanie niektórych przychodów (dochodów) osób fizycznych w formie karty podatkowej, ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych lub zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów osób duchownych. Warunek ten nie dotyczy podatników, o których mowa w art. 1 pkt 2 w związku z art. 6 ust. 1a ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym, tj. podatników osiągających przychody z tytułu umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, jeżeli umowy te nie są zawierane w ramach prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej,
- ustawy o podatku tonażowym²⁾,

5) którzy wnioski o łączne opodatkowanie dochodów małżonków złożyli nie później niż w terminie określonym dla złożenia zeznania za rok podatkowy.

Jeżeli małżonkowie spełniają wszystkie z powyższych warunków, to mogą – **na wspólny wniosek** – być opodatkowani łącznie od sumy swoich dochodów (ustalonych zgodnie z art. 9 ust. 1 i 1a ustawy), po uprzednim odliczeniu, odrębnie przez każdego z małżonków, kwot określonych w art. 26 i 26e ustawy. W tym przypadku podatek określa się na imię obojga małżonków w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy łącznych dochodów małżonków, z tym że do sumy tych dochodów nie wlicza się dochodów (przychodów) opodatkowanych w sposób zryczałtowany (np. od wygranych w grach liczbowych, dywidend, odsetek od lokat bankowych, itp.). Powyższa zasada obliczania podatku ma zastosowanie również w sytuacji, gdy jeden z małżonków w roku podatkowym nie uzyskał przychodów ze źródeł, z których dochód jest opodatkowany zgodnie z art. 27 ustawy, lub osiągnął dochody w wysokości niepowodującej obowiązku zapłaty podatku.

Wniosek o łączne opodatkowanie dochodów może być wyrażony przez jednego z małżonków. Wyrażenie wniosku przez jednego z małżonków traktuje się na równi ze złożeniem przez niego oświadczenia o upoważnieniu go przez jego współmałżonka do złożenia wniosku o łączne opodatkowanie ich dochodów.

Oświadczenie to składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania (art. 6 ust. 2a ustawy).

Z kolei, zgodnie z **art. 6a ust. 1 ustawy**, wniosek o łączne opodatkowanie dochodów małżonków, między którymi istniała w roku podatkowym wspólność majątkowa, może być złożony przez podatnika, który:

- 1) zawarł związek małżeński przed rozpoczęciem roku podatkowego, a jego małżonek zmarł w trakcie roku podatkowego,
- 2) pozostawał w związku małżeńskim przez cały rok podatkowy, a jego małżonek zmarł po upływie roku podatkowego przed złożeniem zeznania podatkowego,

i jeżeli:

- 1) ani do podatnika, ani do jego małżonka w roku podatkowym nie mają zastosowania przepisy:
 - art. 30c ustawy (dotyczące opodatkowania dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej oraz z działów specjalnych produkcji rolnej 19% stawką podatku),
 - ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym, regulujące opodatkowanie niektórych przychodów (dochodów) osób fizycznych w formie karty podatkowej, ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych lub zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów osób duchownych. Warunek ten nie dotyczy podatników, o których mowa w art. 1 pkt 2 w związku z art. 6 ust. 1a ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym, tj. podatników osiągających przychody z tytułu umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, jeżeli umowy te nie są zawierane w ramach prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej,
 - ustawy o podatku tonażowym,
- 2) wniosek o łączne opodatkowanie dochodów został złożony nie później niż w terminie określonym dla złożenia zeznania za rok podatkowy.

Do podatników, którzy spełniają powyższe warunki i złożyli wniosek, o którym mowa w art. 6a ust. 1 ustawy, stosuje się sposób opodatkowania wskazany w art. 6 ust. 2 ustawy, tj. podatek określa się w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy łącznych dochodów małżonków (ustalonych zgodnie z art. 9 ust. 1 i 1a ustawy), po uprzednim odliczeniu kwot, o których mowa w art. 26 i 26e ustawy, z tym że do dochodów tych nie wlicza się dochodów (przychodów) opodatkowanych w sposób zryczałtowany (np. od wygranych w grach liczbowych, dywidend, odsetek od lokat bankowych, itp.). Powyższa reguła ma zastosowanie również w sytuacji, gdy jeden z małżonków w roku podatkowym nie uzyskał przychodów ze źródeł, z których dochód opodatkowany jest zgodnie z art. 27 ustawy, lub osiągnął dochód w wysokości niepowodującej obowiązku zapłaty podatku.

Jednocześnie należy pamiętać, że podatnikom, którzy złożyli wniosek, o którym mowa w art. 6a ust. 1 ustawy, nie przysługuje prawo opodatkowania dochodów w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci.

OPODATKOWANIE DOCHODÓW OSOBY SAMOTNIE WYCHOWUJĄCEJ DZIECI

Z wnioskiem o określenie podatku w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci może wystąpić rodzic lub opiekun prawny, podlegający nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 ustawy, będący panną, kawalerem, wdową, wdowcem, rozwódką, rozwodnikiem albo osobą, w stosunku do której sąd orzekł separację w rozumieniu odrębnych przepisów, lub osobą pozostającą w związku małżeńskim, jeżeli jej małżonek został pozbawiony praw rodzicielskich lub odbywa karę pozbawienia wolności, pod warunkiem, że ten rodzic lub opiekun w roku podatkowym łącznie spełniał warunki określone w art. 6 ust. 4, 8–10 ustawy, tj.:

- 1) samotnie wychowywał dzieci:
 - małoletnie,
 - bez względu na ich wiek, które zgodnie z odrębnymi przepisami otrzymywały zasiłek (dodatek) pielęgnacyjny lub rentę socjalną,
 - do ukończenia 25 roku życia uczące się w szkołach, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, przepisach o szkolnictwie wyższym lub w przepisach regulujących system oświatowy lub szkolnictwo wyższe obowiązujących w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie, jeżeli w roku podatkowym nie uzyskały dochodów podlegających opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27 lub art. 30b w łącznej wysokości przekraczającej kwotę stanowiącą iloraz kwoty zmniejszającej podatek oraz stawki podatku, określonych w pierwszym przedziale skali podatkowej, o której mowa w art. 27 ust. 1 ustawy, z wyjątkiem renty rodzinnej,
- 2) ani do tego rodzica lub opiekuna, ani do jego dziecka w roku podatkowym nie mają zastosowania przepisy:
 - art. 30c ustawy (dotyczące opodatkowania dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej oraz z działów specjalnych produkcji rolnej 19% stawką podatku),
 - ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym, regulujące opodatkowanie niektórych przychodów (dochodów) osób fizycznych w formie karty podatkowej, ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych lub zryczałtowanego podatku dochodowego od przychodów osób duchownych. Warunek ten nie dotyczy podatników, o których mowa w art. 1 pkt 2 w związku z art. 6 ust. 1a ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym, tj. podatników osiągających przychody z tytułu umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, jeżeli umowy te nie są zawierane w ramach prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej,
 - ustawy o podatku tonażowym,
- 3) wniosek o opodatkowanie dochodów w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci został przez tę osobę złożony nie później niż w terminie określonym dla złożenia zeznania za rok podatkowy.

Osoba samotnie wychowująca dzieci spełniająca powyższe warunki może – **na swój wniosek** – określić podatek w podwójnej wysokości podatku obliczonego od połowy swoich dochodów, z tym że do dochodów osoby samotnie wychowującej dzieci nie wlicza się dochodów (przychodów) opodatkowanych w sposób zryczałtowany na zasadach określonych w ustawie (np. od wygranych w grach liczbowych, dywidend, odsetek od lokat bankowych, itp.) oraz nie dolicza się dochodów uzyskanych przez pełnoletnie dziecko. **Pełnoletnie dziecko, które w roku podatkowym uzyskało dochody podlegające opodatkowaniu jest obowiązane do samodzielnego złożenia zeznania podatkowego o wysokości dochodów osiągniętych od dnia uzyskania pełnoletności (również w sytuacji, gdy dochód uzyskany od tego dnia nie przekroczył w 2016 r. kwoty 3 091 zł^{*)}).**

^{*)} Obliczając kwotę 3 091 zł, uwzględniono stawkę podatku 18% i kwotę zmniejszającą podatek 556,02 zł, o których mowa w pierwszym przedziale skali podatkowej obowiązującej w 2016 r., a także zasady zaokrąglania określone w przepisach Ordynacji podatkowej.

Powyższe zasady i sposób opodatkowania dochodów małżonków, odpowiednio osób samotnie wychowujących dzieci, mają zastosowanie również do:

- 1) małżonków, którzy mają miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej,
- 2) małżonków, z których jeden podlega nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w Rzeczypospolitej Polskiej a drugi ma miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej,
- 3) osób samotnie wychowujących dzieci, które mają miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej

jeżeli osiągnęli podlegające opodatkowaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przychody w wysokości stanowiącej łącznie co najmniej 75% całkowitego przychodu osiągniętego przez oboje małżonków (osobę samotnie wychowującą dzieci) w danym roku podatkowym i udokumentowali certyfikatem rezydencji miejsce zamieszkania dla celów podatkowych.

W przypadku ww. osób warunkiem uprawniającym do opodatkowania dochodów w sposób przewidziany w art. 6 ust. 2 i 4, art. 6a ust. 1 ustawy, jest istnienie podstawy prawnej wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, do uzyskania przez organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego państwa, w którym osoba fizyczna ma miejsce zamieszkania dla celów podatkowych.

Na żądanie organów podatkowych małżonkowie, odpowiednio osoby samotnie wychowujące dzieci, są obowiązani udokumentować wysokość całkowitych przychodów osiągniętych w danym roku podatkowym, przedstawiając zaświadczenie wydane przez właściwy organ podatkowy innego niż Rzeczpospolita Polska państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub innego państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo Konfederacji Szwajcarskiej, w którym osoby te mają miejsce zamieszkania dla celów podatkowych lub inny dokument potwierdzający wysokość całkowitych przychodów osiągniętych w danym roku podatkowym.

WYBÓR OPODATKOWANIA PRZEWIDZIANY W ART. 29 UST. 4 USTAWY

Podatnicy, którzy miejsce zamieszkania dla celów podatkowych mają w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej (udokumentowane certyfikatem rezydencji), mogą – na wniosek wyrażony w zeznaniu – uzyskane w roku podatkowym przychody podlegające opodatkowaniu w Polsce zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy opodatkować na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej. W tym przypadku pobrany od tych przychodów zryczałtowany podatek dochodowy, traktuje się na równi z pobraną przez płatnika zaliczką na podatek dochodowy.

Zasadę tę stosuje się, jeżeli istnieje podstawa prawna wynikająca z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, do uzyskania przez organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego państwa, w którym osoba fizyczna ma miejsce zamieszkania dla celów podatkowych.

Podatnicy opodatkowujący swoje dochody łącznie z dochodami małżonka wypełniają zarówno pozycje „podatnik”, jak również pozycje „małżonek”. W przypadku podatników, którzy:

- w poz. 6 zaznaczyli kwadrat nr 2 – kolejność wypełnienia ww. pozycji ustalają sami podatnicy, pamiętając jedynie, że należy ją zachować we wszystkich częściach zeznania oraz w składanych wraz z zeznaniem załącznikach,
- w poz. 6 zaznaczyli kwadrat nr 3 – pozycje „podatnik” wypełnia osoba, która zawarła związek małżeński przed rozpoczęciem roku podatkowego, a jej małżonek zmarł w trakcie roku podatkowego lub osoba, która pozostawała w związku małżeńskim przez cały rok podatkowy, a jej małżonek zmarł po upływie roku podatkowego przed złożeniem zeznania.

Podatnicy, którzy opodatkowują swoje dochody indywidualnie albo w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci, w zeznaniu nie wypełniają pozycji „małżonek”.

Jeżeli pozycja przeznaczona do wpisywania kwoty nie będzie wypełniona – urząd skarbowy³⁾ przyjmie, że podatnik wpisał „0”.

Kwoty wyrażone w walutach obcych, tj.: przychody, koszty, kwoty uprawniające do odliczenia od dochodu, podstawy obliczenia podatku lub obniżenia podatku, wydatki oraz podatek, stosownie do art. 11a ustawy, przelicza się na złote według kursu średniego walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień uzyskania przychodu, poniesienia kosztu, wydatku lub zapłaty podatku.

Uwaga! Niektóre pozycje muszą być jednak bezwzględnie wypełnione. Dotyczy to w szczególności identyfikatora podatkowego, sposobu opodatkowania, celu złożenia formularza, informacji o załącznikach oraz podpisu(ów) na zeznaniu. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę na ww. części zeznania. Ich prawidłowe wypełnienie pozwoli uniknąć dodatkowej wizyty w urzędzie skarbowym celem uzupełnienia lub skorygowania wcześniej złożonego zeznania.

Składając zeznanie podatkowe, należy pamiętać o prawidłowym wskazaniu identyfikatora podatkowego (poz. 1/2), tj. NIP albo numer PESEL. Numer PESEL wpisują do zeznania osoby objęte rejestrem PESEL i które w roku podatkowym:

- nie prowadziły działalności gospodarczej,
- nie były zarejestrowanymi podatnikami podatku od towarów i usług,
- nie były płatnikami (zarówno składek na ubezpieczenia społeczne/ubezpieczenie zdrowotne, jak i podatku, np. z tytułu zatrudnienia pracownika).

Osoby, które nie spełniają chociaż jednego z powyższych warunków, wpisują NIP.

Załącznikami do zeznania są: PIT/B, PIT/D, PIT/M, PIT/O, PIT/ZG, PIT/BR, PIT/DS i PIT/Z (opis załączników znajduje się w części T niniejszej broszury).

PODSTAWA PRAWNA

Obowiązek złożenia zeznania wynika z art. 45 ust. 1 ustawy.

TERMIN SKŁADANIA

Zgodnie z art. 45 ustawy zeznanie składa się w terminie do dnia 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym.

Podatnicy niemający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miejsca zamieszkania (podlegający ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu), jeżeli osiągnęli w roku podatkowym dochody ze źródeł przychodów położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez pośrednictwa płatników lub za pośrednictwem płatników nieobowiązanych do dokonania rocznego obliczenia podatku, a zamierzają opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed ww. terminem, są obowiązani złożyć zeznanie za rok podatkowy przed opuszczeniem terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Podatnicy mający miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo w Konfederacji Szwajcarskiej, którzy zamierzają opodatkować swoje dochody z dochodami małżonka, albo w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci, albo przychody wymienione w art. 29 ust. 1 ustawy opodatkować zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy, tj. przy zastosowaniu skali podatkowej, składają zeznanie w terminie do dnia 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym. Do zeznania podatnicy dołączają certyfikat rezydencji dokumentujący miejsce zamieszkania dla celów podatkowych.

Stosownie do postanowień Ordynacji podatkowej⁴⁾, jeżeli ostatni dzień terminu przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu uważa się następny dzień po dniu lub dniach wolnych od pracy.

Zeznanie można złożyć bezpośrednio we właściwym urzędzie skarbowym lub za pośrednictwem centrum obsługi, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o administracji podatkowej (Dz. U. poz. 1269, z późn. zm.)^{} albo nadać (złożyć, wysłać) w sposób przewidziany w art. 12 § 6 Ordynacji podatkowej (m.in. w formie dokumentu elektronicznego przez Internet, w tym bez konieczności potwierdzania go kwalifikowanym podpisem elektronicznym – www.portalpodatkowy.mf.gov.pl). Za datę złożenia zeznania nadanego w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy – Prawo pocztowe^{***} uważa się datę stempla pocztowego.**

Część A

MIEJSCE I CEL SKŁADANIA ZEZNANIA

Należy podać nazwę właściwego dla podatnika urzędu skarbowego, o którym mowa w przepisach ustawy.

Podatnicy:

- 1) **mający miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (podlegający nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu)** – składają zeznanie do urzędu skarbowego, przy pomocy którego naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania podatnika w ostatnim dniu roku podatkowego wykonuje swoje zadania, a gdy zamieszkanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ustało przed tym dniem – do urzędu skarbowego, przy pomocy którego naczelnik urzędu skarbowego właściwy według ostatniego miejsca zamieszkania na jej terytorium wykonuje swoje zadania,
- 2) **niemający miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (podlegający ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu)** – składają zeznanie do urzędu skarbowego, przy pomocy którego naczelnik urzędu skarbowego właściwy w sprawach opodatkowania osób zagranicznych wykonuje swoje zadania.

W przypadku małżonków wnoszących o łączne opodatkowanie ich dochodów, zeznanie składa się do urzędu skarbowego, przy pomocy którego naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania małżonków w ostatnim dniu roku podatkowego wykonuje swoje zadania, a jeżeli małżonkowie mają różne miejsca zamieszkania – do urzędu skarbowego, przy pomocy którego naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania jednego z małżonków wykonuje swoje zadania.

W tej części należy również podać (zaznaczając właściwy kwadrat) cel złożenia formularza, pamiętając jednocześnie, iż na podstawie art. 81 Ordynacji podatkowej, podatnik ma prawo do skorygowania danych zawartych w złożonym zeznaniu. **Zgodnie z art. 81 § 2 Ordynacji podatkowej, skorygowanie deklaracji następuje przez złożenie korygującej deklaracji** (stosownie do postanowień Ordynacji podatkowej przez deklarację rozumie się również zeznanie).

Przypadki zawieszenia uprawnienia do złożenia korekty regulują przepisy Ordynacji podatkowej, a od 1 marca 2017 r. również przepisy ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1947).

Część B

DANE IDENTYFIKACYJNE I AKTUALNY ADRES ZAMIESZKANIA

W tej części należy podać dane identyfikacyjne podatników składających zeznanie, tj.: nazwisko, pierwsze imię, datę urodzenia oraz aktualny adres zamieszkania^{****}).

Części B.2. nie wypełniają podatnicy, którzy rozliczają się indywidualnie lub w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci.

Do wypełnienia poz. 27–36 nie jest obowiązany podatnik, który w poz. 6 zaznaczył kwadrat nr 3.

^{**}) Od dnia 1 marca 2017 r. centra obsługi funkcjonują w oparciu o art. 29 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. poz. 1947).

^{***}) W 2017 r. obowiązki operatora wyznaczonego, w rozumieniu art. 3 pkt 13 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2016 r. poz. 1113, z późn. zm.), pełni Poczta Polska S.A.

^{****}) Zgodnie z art. 9 ust. 1d ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2016 r. poz. 476, z późn. zm.), w przypadku zmiany adresu miejsca zamieszkania przez **podatnika będącego osobą fizyczną objętą rejestrem PESEL nieprowadzącą działalności gospodarczej lub niebędącą zarejestrowanym podatnikiem podatku od towarów i usług**, za dokonanie aktualizacji uznaje się podanie przez tego podatnika aktualnego adresu miejsca zamieszkania w składanej deklaracji lub innym dokumencie związanym z obowiązkiem podatkowym.

Część C

INFORMACJE DODATKOWE

Wypełnienie tej części polega na zaznaczeniu odpowiednich kwadratów. W części tej podatnicy informują m.in. o korzystaniu w roku podatkowym, którego dotyczy zeznanie lub w jednym z pięciu lat poprzedzających rok, za który składane jest zeznanie, ze zwolnienia na podstawie art. 44 ust. 7a ustawy (tzw. kredyt podatkowy).

Część D

DOCHODY/STRATY ZE ŹRÓDEŁ PRZYCHODÓW

W częściach: D.1. i D.2. należy wykazać kwoty przychodów, koszty uzyskania przychodów^{*****}, dochody lub straty, a także kwoty należnych zaliczek, w tym również zaliczek pobranych przez płatników.

Część D.2. należy wypełnić wyłącznie w sytuacji łącznego opodatkowania dochodów małżonków.

Wypełnić należy tylko te wiersze, które dotyczą źródeł, z których zostały osiągnięte przychody (dochody) lub poniesione straty.

W zeznaniu nie wykazuje się m.in. przychodów (dochodów):

- 1) z działalności rolniczej, z wyjątkiem przychodów z działów specjalnych produkcji rolnej opodatkowanych na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej,
- 2) z gospodarki leśnej w rozumieniu ustawy o lasach,
- 3) podlegających przepisom o podatku od spadków i darowizn,
- 4) wynikających z czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy,
- 5) z tytułu podziału wspólnego majątku małżonków w wyniku ustania lub ograniczenia małżeńskiej wspólności majątkowej oraz przychodów z tytułu wyrównania dorobków po ustaniu rozdzielności majątkowej małżonków lub śmierci jednego z nich,
- 6) przedsiębiorcy żeglugowego opodatkowanych na zasadach wynikających z ustawy o podatku tonażowym,
- 7) o których mowa w art. 27 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (tzw. świadczenia na zaspokojenie potrzeb rodziny), objętych wspólnością majątkową małżeńską,
- 8) zwolnionych z opodatkowania na podstawie przepisów ustawy (z wyjątkiem art. 21 ust. 1 pkt 63a ustawy) lub przepisów innych ustaw, np.:
 - art. 1 ustawy z dnia 21 września 2000 r. o zwolnieniu świadczeń z tytułu prześladowań przez nazistowskie Niemcy z podatków i opłat oraz o niezaliczaniu ich do dochodów (Dz. U. poz. 1028),
 - art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 24 czerwca 2010 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi z 2010 r. (Dz. U. poz. 835, z późn. zm.),
- 9) od których na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku dochodowego,
- 10) opodatkowanych w formie ryczałtu, tj. w szczególności z tytułu:
 - wygranych w konkursach, grach i zakładach wzajemnych lub nagród związanych ze sprzedażą premią, uzyskanych w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
 - świadczeń otrzymanych przez emerytów lub rencistów, w związku z łączącym ich uprzednio z zakładem pracy stosunkiem służbowym, stosunkiem pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczym stosunkiem pracy,
 - świadczeń pieniężnych otrzymywanych po zwolnieniu ze służby przez funkcjonariuszy służb mundurowych oraz żołnierzy, w związku ze zwolnieniem tych osób ze służby stałej na podstawie odrębnych ustaw, przez okres roku co miesiąc lub za okres roku jednorazowo albo co miesiąc przez okres trzech miesięcy,
 - odpraw lub odszkodowań, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 15 i 16 ustawy,

^{*****}) Stosownie do art. 23 ust. 1 pkt 61 ustawy nie uważa się za koszty uzyskania przychodów poniesionych wydatków oraz wartości przekazanych rzeczy, praw lub wykonanych usług, wynikających z czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy, w szczególności w związku z popełnieniem przestępstwa określonego w art. 229 kodeksu karnego. Przepis ten oznacza, że niedozwolone jest zaliczenie do kosztów podatkowych m.in. wydatków poniesionych na udzielenie korzyści majątkowej osobie pełniącej funkcję publiczną (w tym – funkcjonariuszowi zagranicznemu) w związku z pełnieniem tej funkcji (czyli tzw. „łapówki”).

- wynagrodzeń za udzielanie pomocy podmiotom wymienionym w art. 30 ust. 1 pkt 5 ustawy (np. Policji),
 - gromadzenia oszczędności na więcej niż jednym indywidualnym koncie emerytalnym, w rozumieniu przepisów o indywidualnych kontach emerytalnych,
 - jednorazowych odszkodowań za skrócenie okresu wypowiedzenia, wypłaconych żołnierzom zwalnianym z zawodowej służby wojskowej, na których wniosek został skrócony okres wypowiedzenia,
 - wypłat z indywidualnego konta zabezpieczenia emerytalnego, w tym wypłat na rzecz osoby uprawnionej na wypadek śmierci oszczędzającego,
 - odsetek i dyskonta od papierów wartościowych^{*****}),
 - odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku podatnika lub w innych formach oszczędzania, przechowywania lub inwestowania, prowadzonych przez podmiot uprawniony na podstawie odrębnych przepisów,
 - dywidend i innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych^{*****}),
 - udziału w funduszach kapitałowych^{*****}),
- 11) z pozarolniczej działalności gospodarczej opodatkowanych na zasadach określonych w art. 30c ustawy, tj. według 19% stawki podatku, w formie karty podatkowej lub ryczału od przychodów ewidencjonowanych,
 - 12) z działów specjalnych produkcji rolnej opodatkowanych na zasadach określonych w art. 30c ustawy, tj. według 19% stawki podatku,
 - 13) z opłat otrzymywanych w związku z pełnieniem funkcji o charakterze duszpasterskim, opodatkowanych w formie ryczału,
 - 14) z najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy lub z innych umów o podobnym charakterze opodatkowanych ryczałem od przychodów ewidencjonowanych,
 - 15) z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, pożyczonych papierów wartościowych (sprzedaż krótka) lub pochodnych instrumentów finansowych i realizacji praw z nich wynikających oraz z odpłatnego zbycia udziałów w spółkach oraz z tytułu objęcia udziałów (akcji) w spółkach albo wkładów w spółdzielniach w zamian za wkład niepieniężny w postaci innej niż przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część, opodatkowanych na zasadach określonych w art. 30b ustawy.

W częściach D.1. i D.2. podatnicy wykazują przychody (w tym uzyskane bez pośrednictwa płatnika), koszty uzyskania przychodów, dochody (bądź straty) oraz zaliczki na podatek dochodowy, wykorzystując m.in. dane zawarte w formularzach sporządzonych przez płatnika(ów), tj. w szczególności PIT-8C, PIT-11, PIT-11A, PIT-40A, IFT-1/IFT-1R oraz PIT-R. Jednocześnie należy pamiętać, iż w praktyce mogą wystąpić przypadki, że płatnik – mimo ciążącego na nim obowiązku – nie wystawi stosownej informacji. Powyższe nie zwalnia jednak podatnika z obowiązku rozliczenia w zeznaniu podatkowym, na zasadach określonych w ustawie, należności otrzymanych za pośrednictwem płatnika.

Podatnicy, którzy w 2016 r. uzyskali **dochody z tytułu działalności wykonywanej za granicą lub ze źródeł przychodów położonych za granicą**, przed wypełnieniem części D.1. i D.2. powinni zapoznać się z informacjami zamieszczonymi przed opisem do wiersza 10 tej części.

Wiersz 1: „Należności ze stosunku: pracy, służbowego, spółdzielczego i z pracy nakładczej, a także zasilki pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacone przez zakład pracy”

- **w kol. b** w poz. 43 należy wykazać sumę przychodów, do których podatnik stosuje koszty uzyskania przychodów określone kwotowo (patrz ramka poniżej), natomiast w poz. 48 należy wykazać sumę przychodów, do których podatnik w poz. 49 stosuje 50% koszty uzyskania przychodów (patrz „Uwaga”). Przychody uzyskane za pośrednictwem płatnika, płatnik wykazuje odpowiednio w poz. 29 i 34 informacji PIT-11. Przychodami ze stosunku pracy (stosunków pokrewnych) są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku podatkowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartość otrzymanych świadczeń w naturze, w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, różnego rodzaju dodatki, nagrody, ekwiwalenty za niewykorzystany urlop i wszelkie inne kwoty, niezależnie od tego czy ich wysokość została z góry ustalona, a ponadto świadczenia pieniężne

^{*****} Z wyjątkiem dochodów (przychodów) wykazywanych w części P.

ponoszone za pracownika przez zakład pracy, jak również wartość innych nieodpłatnych świadczeń lub świadczeń częściowo odpłatnych,

- **w kol. c** w poz. 44 należy wykazać koszty uzyskania przychodów określone kwotowo (patrz ramka poniżej), natomiast w poz. 49 należy wykazać sumę 50% kosztów uzyskania przychodów wykazanych w poz. 48 zeznania (patrz „Uwaga”). Kwota kosztów uwzględniona przez płatnika została wykazana odpowiednio w poz. 30 i 35 informacji PIT-11.

Do obliczenia dochodu uzyskanego w 2016 r. z tytułu stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej, roczne koszty uzyskania przychodów wynoszą nie więcej niż:

- **1 335 zł (miesięcznie 111 zł 25 gr)**, w przypadku gdy podatnik uzyskiwał przychody z tytułu jednego stosunku pracy (stosunków pokrewnych),
- **2 002 zł 05 gr**, w przypadku gdy podatnik uzyskiwał przychody równocześnie z więcej niż jednego stosunku pracy (stosunków pokrewnych),
- **1 668 zł 72 gr (miesięcznie 139 zł 06 gr)**, w przypadku gdy miejsce stałego lub czasowego zamieszkania podatnika w roku podatkowym było położone poza miejscowością, w której znajduje się zakład pracy, a podatnik nie uzyskiwał dodatku za rozłąkę lub nie otrzymywał zwrotu kosztów dojazdu (z wyjątkiem, gdy zwrócone koszty zostały zaliczone do przychodów podlegających opodatkowaniu),
- **2 502 zł 56 gr**, w przypadku gdy podatnik uzyskiwał przychody równocześnie z więcej niż jednego stosunku pracy (stosunków pokrewnych), a miejsce stałego lub czasowego zamieszkania podatnika było położone poza miejscowością, w której znajduje się zakład pracy, a podatnik nie uzyskiwał dodatku za rozłąkę lub nie otrzymywał zwrotu kosztów dojazdu (z wyjątkiem, gdy zwrócone koszty zostały zaliczone do przychodów podlegających opodatkowaniu).

Jeżeli wyżej wymienione roczne koszty uzyskania przychodów ze stosunku służbowego, stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy oraz pracy nakładczej są niższe od wydatków na dojazd do zakładu lub zakładów pracy środkami transportu autobusowego, kolejowego, promowego lub komunikacji miejskiej, w zeznaniu **koszty te mogą być przyjęte przez pracownika – zamiast wyżej wymienionych – w wysokości wydatków faktycznie poniesionych, udokumentowanych wyłącznie imiennymi biletami okresowymi. Powyższej zasady nie stosuje się w przypadku, gdy pracownik otrzymywał zwrot kosztów dojazdu (z wyjątkiem, gdy zwrócone koszty zostały zaliczone do przychodów podlegających opodatkowaniu).**

Uwaga! Podatnikowi uzyskującemu przychody ze stosunku pracy i korzystającemu w stosunku do tych przychodów z praw autorskich lub z praw pokrewnych w rozumieniu odrębnych przepisów, przysługują 50% koszty uzyskania przychodów, z tym że koszty te oblicza się od przychodu pomniejszonego o potrącone w danym miesiącu przez płatnika – ze środków podatnika – składki na ubezpieczenia społeczne wymienione w art. 26 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy, których podstawę wymiaru stanowi ten przychód. Jednocześnie należy pamiętać, że w roku podatkowym łączne 50% koszty uzyskania przychodów z tytułów określonych w art. 22 ust. 9 pkt 1–3 ustawy, nie mogą przekroczyć 1/2 kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału skali podatkowej, o której mowa w art. 27 ust. 1 ustawy, tj. kwoty 42 764 zł. W przypadku, gdy faktycznie poniesione koszty uzyskania przychodów były wyższe niż wynikające z zastosowania normy procentowej (z limitem rocznym wynoszącym 42 764 zł), wówczas podatnik może przyjąć koszty w wysokości faktycznie poniesionych i udokumentowanych wydatków (art. 22 ust. 10 i 10a ustawy).

- **w kol. d** należy obliczyć kwotę dochodu ze stosunku pracy (stosunków pokrewnych). Kwotę dochodu oblicza się jako różnicę sumy przychodów (kol. b) i kosztów uzyskania przychodów (kol. c),
- **w kol. e** kwotę straty oblicza się, jeżeli koszty uzyskania przychodów (kol. c) przekraczają sumę przychodów (kol. b),
- **w kol. f** należy wykazać sumę należnych zaliczek. Zaliczki pobrane przez płatnika, płatnik wykazuje w poz. 33 informacji PIT-11.

Uwaga! Jeżeli podatnik, bez pośrednictwa płatnika(ów), osiągnął w roku podatkowym **jednocześnie** dochody m.in. ze stosunku pracy z zagranicy, z emerytur i rent z zagranicy lub z tytułu działalności wykonywanej osobiście, od których był obowiązany samodzielnie odprowadzać należne zaliczki na podatek w trakcie roku podatkowego, w kolumnie f części D.1. i odpowiednio części D.2. wykazuje tylko raz łączną kwotę należnych z tych źródeł zaliczek. Kwotę tę podatnik może wykazać albo w wierszu 1 „Należności ze stosunku: pracy, służbowego, spółdzielczego i z pracy nakładczej, a także zasiłki pieniężne z ubezpieczenia społecznego wypłacone przez zakład pracy”, albo w wierszu 5 „Działalność wykonywana osobiście, o której mowa w art. 13 ustawy (w tym umowy o dzieło i zlecenia)”, albo w wierszu 9 „Inne źródła, niewymienione w wierszach od 1 do 8 (w tym emerytury – renty z zagranicy)”.

Wiersz 2: „Emerytury – renty oraz inne krajowe świadczenia, o których mowa w art. 34 ust. 7 ustawy”

- **w kol. b i kol. d** należy wykazać łączną kwotę świadczeń emerytalnych (w tym emerytur kapitałowych) i rentowych (w tym renty strukturalne, renty socjalne) wraz ze wzrostami i dodatkami (z wyłączeniem dodatków rodzinnych i pielęgnacyjnych oraz dodatków do rent rodzinnych dla sierot zupełnych), a także świadczenia przedemerytalne i zasiłki przedemerytalne oraz nauczycielskie świadczenia kompensacyjne wypłacone przez organ rentowy (poz. 38 PIT-40A i PIT-11A). Kwoty wykazane w kol. b należy wpisać w odpowiednich pozycjach w kol. d (w przypadku ww. świadczeń przychód równa się dochodowi),
- podatnicy nie wypełniają **kol. c i kol. e**,
- **w kol. f** należy wykazać sumę zaliczek pobranych przez płatnika(ów), wykazanych w poz. 50 PIT-40A oraz w poz. 39 PIT-11A.

Wiersz 3: „Pozarolnicza działalność gospodarcza”

- **w kol. b** należy wykazać przychody z tego źródła, tj. przychody należne, choćby nie zostały faktycznie otrzymane, po wyłączeniu wartości zwróconych towarów, udzielonych bonifikat i skont. U podatników dokonujących sprzedaży towarów i usług opodatkowanych podatkiem od towarów i usług za przychód z tej sprzedaży uważa się przychód pomniejszony o należny podatek od towarów i usług. W kolumnie tej należy również wykazać kwoty zwiększające przychód z tytułu utraty przez podatnika prawa do ulg inwestycyjnych, w związku z art. 7 ust. 19 i 20 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1104, z późn. zm.),
- **w kol. c** należy wykazać koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 23 ustawy,
- **w kol. d** należy obliczyć kwotę dochodu jako różnicę sumy przychodów (kol. b) i kosztów uzyskania przychodów (kol. c). Kwotę tę podatnicy wpisują w poz. 55 i/lub 106. Taki sposób obliczenia dochodu nie ma zastosowania dla podatników, którzy w 2011 r., w 2012 r., w 2013 r., w 2014 r., w 2015 r. lub w 2016 r. korzystali ze zwolnienia na podstawie art. 44 ust. 7a ustawy. Podatnicy ci kwotę dochodu obliczają w załączniku PIT/Z, a następnie przenoszą ją do zeznania, zgodnie z opisem zamieszczonym w tym załączniku.

Uwaga! Pozycje 58 i 109 wypełniają wyłącznie podatnicy, którzy w 2016 r. korzystali z ww. zwolnienia (tzw. kredytu podatkowego),

- **w kol. e** kwotę straty oblicza się, jeżeli koszty uzyskania przychodów (kol. c) przekraczają sumę przychodów (kol. b). Taki sposób obliczenia straty nie ma zastosowania dla podatników, którzy w 2011 r., w 2012 r., w 2013 r., w 2014 r., w 2015 r. lub w 2016 r. korzystali ze zwolnienia na podstawie art. 44 ust. 7a ustawy. Podatnicy ci kwotę straty obliczają w załączniku PIT/Z, a następnie przenoszą ją do zeznania, zgodnie z opisem zamieszczonym w tym załączniku,
- **w kol. f** należy wykazać kwotę należnych zaliczek za rok podatkowy.

Uwaga! Jeżeli podatnik osiągnął w roku podatkowym **jednocześnie** dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej oraz z najmu lub dzierżawy, w kolumnie f części D.1. i odpowiednio części D.2. wykazuje tylko raz łączną kwotę należnych z tych źródeł zaliczek. Kwotę tę podatnik może wykazać albo w wierszu 3 „Pozarolnicza działalność gospodarcza”, albo w wierszu 6 „Najem lub dzierżawa”. Zasada ta nie dotyczy podatników, którzy wybrali uproszczoną formę wpłacania zaliczek oraz podatników korzystających w roku podatkowym ze zwolnienia na podstawie art. 44 ust. 7a ustawy.

Podatnicy, którzy w 2011 r., w 2012 r., w 2013 r., w 2014 r., w 2015 r. lub w 2016 r. korzystali ze zwolnienia na podstawie art. 44 ust. 7a ustawy, przed wypełnieniem wiersza 3 w częściach D.1. i D.2., powinni przednio wypełnić załącznik PIT/Z.

Kredyt podatkowy

Zgodnie z art. 44 ust. 7f ustawy, 20% kwoty dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej wykazanego w zeznaniu składanym za rok podatkowy objęty zwolnieniem, o którym mowa w art. 44 ust. 7a ustawy, łączy się z dochodem (stratą) z tego źródła, wykazanym w zeznaniach o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) składanych za pięć kolejnych lat następujących bezpośrednio po roku, w którym podatnik korzystał z tego zwolnienia. Doliczenia, o którym wyżej mowa, podatnicy dokonują w części C załącznika PIT/Z składanego wraz z zeznaniem za rok podatkowy, w którym podatnik ma obowiązek tego dokonać.

Wiersz 4: „Działy specjalne produkcji rolnej”

- **w kol. b** należy wykazać przychody z tego źródła, tj. przychody należne, choćby nie zostały faktycznie otrzymane, w sytuacji gdy podatnik prowadzi księgi. **W przypadku podatników nieprowadzących ksiąg należy wykazać dochód ustalony przy zastosowaniu norm szacunkowych**, o których mowa w załączniku nr 2 do ustawy. W kolumnie tej należy również wykazać kwoty zwiększające przychód z tytułu utraty przez podatnika prawa do ulg inwestycyjnych, w związku z art. 7 ust. 19 i 20 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1104, z późn. zm.),
- **w kol. c** należy wykazać koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 23 ustawy, jeżeli podatnik prowadzi księgi wykazujące te koszty. **Podatnicy nieprowadzący ksiąg nie wypełniają tej kolumny**,
- **w kol. d** podatnicy, którzy prowadzą księgi obliczają kwotę dochodu jako różnicę przychodu (kol. b) i kosztów uzyskania przychodów (kol. c). **W przypadku podatników nieprowadzących ksiąg należy wykazać dochód ustalony przy zastosowaniu norm szacunkowych**, o których mowa w załączniku nr 2 do ustawy,
- **w kol. e** kwotę straty oblicza się, jeżeli koszty uzyskania przychodów (kol. c) przekraczają sumę przychodów (kol. b). **Podatnicy nieprowadzący ksiąg nie wypełniają tej kolumny**,
- **w kol. f** należy wykazać kwotę należnych zaliczek.

Wiersz 5: „Działalność wykonywana osobiście, o której mowa w art. 13 ustawy (w tym umowy o dzieło i zlecenia)”

- **w kol. b** należy wykazać sumę przychodów z tego źródła. Za przychody z działalności wykonywanej osobiście uważa się między innymi:
 - przychody z osobiście wykonywanej działalności artystycznej, literackiej, naukowej, trenerskiej, oświatowej i publicystycznej, jak również przychody z uprawiania sportu, stypendia sportowe oraz przychody sędziów z tytułu prowadzenia zawodów sportowych,
 - przychody z działalności polskich arbitrow uczestniczących w procesach arbitrażowych z partnerami zagranicznymi,
 - przychody otrzymane przez osoby należące do składu zarządów, rad nadzorczych, komisji lub innych organów stanowiących osób prawnych,
 - przychody otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich, bez względu na sposób powoływania tych osób, nie wyłączając odszkodowania za utracony zarobek,
 - przychody osób, którym organ władzy lub administracji państwowej albo samorządowej, sąd lub prokurator, na podstawie właściwych przepisów, zlecił wykonanie określonych czynności, a zwłaszcza przychody biegłych w postępowaniu sądowym, dochodzeniowym i administracyjnym oraz płatników i inkasentów należności publicznoprawnych, a także przychody z tytułu udziału w komisjach powoływanych przez organy władzy lub administracji państwowej albo samorządowej,
 - przychody z tytułu osobistego wykonywania usług na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło, uzyskiwane wyłącznie od:
 - osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą, osoby prawnej i jej jednostki organizacyjnej oraz jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej,
 - właściciela (posiadacza) nieruchomości, w której lokale są wynajmowane, lub działającego w jego imieniu zarządcy albo administratora – jeżeli podatnik wykonuje te usługi wyłącznie dla potrzeb związanych z tą nieruchomością,
 - przychody uzyskane na podstawie umów o zarządzanie przedsiębiorstwem, kontraktów menedżerskich lub umów o podobnym charakterze, w tym przychody z tego rodzaju umów zawieranych w ramach prowadzonej przez podatnika pozarolniczej działalności gospodarczej.

Podatnicy, którzy otrzymali informację PIT-R („Informacja o wypłaconych podatnikowi kwotach z tytułu pełnienia obowiązków społecznych i obywatelskich”) od więcej niż jednego płatnika, samodzielnie obliczają kwotę podlegającą opodatkowaniu.

W 2016 r. diety oraz kwoty stanowiące zwrot kosztów, otrzymywane przez osoby wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych i obywatelskich, wolne były od podatku dochodowego do wysokości nieprzekraczającej (łącznie od wszystkich płatników) **miesięcznie 2 280 zł**. W konsekwencji diety oraz zwrot kosztów, przekraczające miesięcznie kwotę korzystającą ze zwolnienia, podlegają opodatkowaniu. Kwotę diet oraz zwróconych kosztów niepodlegających opodatkowaniu – w poszczególnych miesiącach roku podatkowego – płatnik wykazuje w kolumnie d części D informacji PIT-R. Każdy podatnik, który otrzymał więcej niż jedną informację PIT-R jest obowiązany zsumować kwoty korzystające ze zwolnienia w danym miesiącu roku podatkowego (np. suma kwot dotycząca stycznia z kol. d części D otrzymanych informacji PIT-R, odpowiednio suma kwot dotycząca lutego z kol. d części D otrzymanych informacji PIT-R, itd.). Jeżeli zsumowana dla danego miesiąca kwota przekracza 2 280 zł, nadwyżkę ponad tę kwotę z poszczególnych miesięcy podatnik jest obowiązany wykazać w wierszu 5 części D zeznania.

Kwotę przychodów z tego źródła uzyskaną za pośrednictwem płatnika, płatnik wykazuje w PIT-11 (poz. 49, 53), IFT-1/IFT-1R (poz. 52, 56, 60) oraz w PIT-R,

- **w kol. c** należy wykazać sumę kosztów uzyskania przychodów. Kwota kosztów uwzględniona przez płatnika jest wykazywana w poz. 50, 54 informacji PIT-11.

Od przychodów:

- z osobiście wykonywanej działalności artystycznej, literackiej, naukowej, trenerskiej, oświatowej i publicystycznej, jak również przychodów z uprawiania sportu, stypendiów sportowych oraz przychodów sędziów z tytułu prowadzenia zawodów sportowych,
- z działalności polskich arbitrow uczestniczących w procesach arbitrażowych z partnerami zagranicznymi,
- osób, którym organ władzy lub administracji państwowej albo samorządowej, sąd lub prokurator, na podstawie właściwych przepisów, zlecił wykonanie określonych czynności (na przykład przychodów biegłych w postępowaniu sądowym, dochodzeniowym i administracyjnym) oraz płatników i inkasentów należności publicznoprawnych, a także przychodów z tytułu udziału w komisjach powoływanych przez organy władzy lub administracji państwowej albo samorządowej,
- z umów zlecenia i z umów o dzieło

koszty uzyskania przychodów przysługują w wysokości 20% przychodu, pomniejszonego o potrącone przez płatnika, ze środków podatnika, w danym miesiącu składki na ubezpieczenia społeczne wymienione w art. 26 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy, których podstawę wymiaru stanowi ten przychód.

Jeżeli podatnik udowodni, że koszty uzyskania przychodów były wyższe niż wynikające z zastosowania wyżej podanej normy procentowej (20%), koszty uzyskania przyjmuje się w wysokości kosztów faktycznie poniesionych.

Od przychodów otrzymywanych przez osoby:

- wykonujące czynności związane z pełnieniem obowiązków społecznych lub obywatelskich,
- należące do składu zarządów, rad nadzorczych, komisji lub innych organów stanowiących osób prawnych,
- wykonujące działalność na podstawie umów o zarządzanie przedsiębiorstwem, kontraktów menedżerskich lub umów o podobnym charakterze

roczne koszty uzyskania przychodów (z każdego z wyżej wymienionych tytułów) wynoszą nie więcej niż 1 335 zł (miesięcznie 111 zł 25 gr). Jeżeli podatnik tego samego rodzaju przychody uzyskiwał od więcej niż jednego podmiotu albo od tego samego podmiotu, ale z tytułu kilku stosunków prawnych, roczne koszty uzyskania przychodu nie mogą w 2016 r. przekroczyć 2 002 zł 05 gr.

- **w kol. d** należy obliczyć kwotę dochodu jako różnicę sumy przychodów (kol. b) i kosztów uzyskania przychodów (kol. c),
- **w kol. e** kwotę straty oblicza się, jeżeli koszty uzyskania przychodów (kol. c) przekraczają sumę przychodów (kol. b),
- **w kol. f** należy wykazać sumę należnych zaliczek z tego źródła. Kwota zaliczek pobranych przez płatnika wykazywana jest w informacji PIT-11 w poz. 52, 56 oraz IFT-1/IFT-1R w poz. 54, 58, 62. Przed wypełnieniem należy zapoznać się z „Uwagą” zamieszczoną pod opisem wiersza 1.

Wiersz 6: „Najem lub dzierżawa”

- **w kol. b** należy wykazać sumę przychodów z tego źródła otrzymanych lub postawionych do dyspozycji podatnika,
- **w kol. c** należy wykazać koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów, z wyjątkiem kosztów wymienionych w art. 23 ustawy,
- **w kol. d** należy obliczyć kwotę dochodu jako różnicę sumy przychodów (kol. b) i kosztów uzyskania przychodów (kol. c),
- **w kol. e** kwotę straty oblicza się, jeżeli koszty uzyskania przychodów (kol. c) przekraczają sumę przychodów (kol. b),
- **w kol. f** należy wykazać sumę należnych zaliczek za rok podatkowy.
Przed wypełnieniem należy zapoznać się z „Uwagą” zamieszczoną pod opisem wiersza 3.

Wiersz 7: „Prawa autorskie i inne prawa, o których mowa w art. 18 ustawy”

- **w kol. b** w poz. 74 należy wykazać sumę przychodów, do których nie mają zastosowania 50% koszty uzyskania przychodów, natomiast w poz. 79 należy wykazać sumę przychodów, do których podatnik stosuje 50% koszty uzyskania przychodów (kwota przychodów, do których płatnik zastosował 50% koszty uzyskania przychodów wykazywana jest w poz. 60 informacji PIT-11 i poz. 48 informacji IFT-1/IFT-1R). Za przychody z praw majątkowych uważa się w szczególności: przychody z praw autorskich i praw pokrewnych, praw do projektów wynalazczych, praw do topografii układów scalonych, znaków towarowych i wzorów zdobniczych, w tym również z odpłatnego zbycia tych praw,
- **w kol. c** w poz. 75 należy wykazać faktycznie poniesione koszty uzyskania przychodów wykazanych w poz. 74, a w poz. 80 należy wykazać 50% koszty uzyskania przychodów wykazanych w poz. 79 (kwota kosztów uwzględniona przez płatnika wykazywana jest w poz. 61 informacji PIT-11).

Koszty uzyskania przychodów z tytułu:

- zapłaty twórcy za przeniesienie prawa własności wynalazku, topografii układu scalonego, wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego, znaku towarowego lub wzoru zdobniczego – w wysokości 50% uzyskanego przychodu (art. 22 ust. 9 pkt 1 ustawy),
- opłaty licencyjnej za przeniesienie prawa stosowania wynalazku, topografii układu scalonego, wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego, znaku towarowego lub wzoru zdobniczego, otrzymanej w pierwszym roku trwania licencji od pierwszej jednostki, z którą zawarto umowę licencyjną – w wysokości 50% uzyskanego przychodu (art. 22 ust. 9 pkt 2 ustawy),
- korzystania przez twórców z praw autorskich i artystów wykonawców z praw pokrewnych, w rozumieniu odrębnych przepisów, lub rozporządzania przez nich tymi prawami – w wysokości 50% uzyskanego przychodu, z tym że koszty te oblicza się od przychodu pomniejszonego o potrącone przez płatnika w danym miesiącu składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz na ubezpieczenie chorobowe, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2 lit. b, których podstawę wymiaru stanowi ten przychód (art. 22 ust. 9 pkt 3 ustawy).

Uwaga! W roku podatkowym łączne koszty uzyskania przychodów, o których mowa w art. 22 ust. 9 pkt 1–3 ustawy, nie mogą przekroczyć 1/2 kwoty stanowiącej górną granicę pierwszego przedziału skali podatkowej, o której mowa w art. 27 ust. 1 (tj. 42 764 zł).

Jeżeli podatnik udowodni, że koszty uzyskania przychodów były wyższe niż wskazane powyżej, koszty uzyskania przyjmuje się w wysokości kosztów faktycznie poniesionych.

W konsekwencji podatnik może zastosować koszty faktycznie poniesione, jeżeli będą wyższe od kwoty 42 764 zł. Do kosztów tych zalicza się również koszty poniesione w latach poprzedzających rok podatkowy, w którym został uzyskany odpowiadający im przychód oraz koszty poniesione w roku złożenia zeznania, nie później jednak niż do upływu terminu określonego do złożenia tego zeznania (art. 22 ust. 5 i ust. 5a pkt 2 ustawy).

Warunkiem odliczenia kosztów faktycznie poniesionych jest posiadanie dokumentów wskazujących wysokość poniesionych wydatków; dokumentami tymi są przykładowo rachunki, faktury, jak i inne dowody dokumentujące wydatki poniesione w celu osiągnięcia przychodów lub zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów. Wszelkie dokumenty związane z rozliczeniem podatkowym należy przechowywać do chwili przedawnienia się zobowiązania podatkowego.

- **w kol. d** należy obliczyć kwotę dochodu jako różnicę sumy przychodów (kol. b) i kosztów uzyskania przychodów (kol. c),
- **w kol. e** kwotę straty oblicza się, jeżeli koszty uzyskania przychodów (kol. c) przekraczają sumę przychodów (kol. b),

- **w kol. f** należy wykazać sumę należnych zaliczek. Kwota zaliczek pobranych przez płatnika wykazana jest w poz. 59 informacji PIT-11 i w poz. 50 informacji IFT-1/IFT-1R.

Wiersz 8: „Odpłatne zbycie rzeczy określonych w art. 10 ust. 1 pkt 8 lit. d ustawy”

- **w kol. b** należy wykazać sumę przychodów uzyskanych z odpłatnego zbycia rzeczy,
- **w kol. c** należy wykazać koszty uzyskania przychodów, tj. koszty nabycia rzeczy, powiększone o wartość nakładów poczynionych w czasie posiadania rzeczy,
- **w kol. d** należy obliczyć kwotę dochodu jako różnicę sumy przychodów (kol. b) i kosztów uzyskania przychodów (kol. c),
- **w kol. e** kwotę straty oblicza się, jeżeli koszty uzyskania przychodów (kol. c) przekraczają sumę przychodów (kol. b).

Wiersz 9: „Inne źródła, niewymienione w wierszach od 1 do 8 (w tym emerytury – renty z zagranicy)” wypełniają podatnicy, którzy:

- 1) uzyskali przychody m.in. w postaci:
 - należności z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną,
 - zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego,
 - należności za pracę przypadających tymczasowo aresztowanemu oraz skazanym,
 - świadczeń wypłaconych z Funduszków: Pracy oraz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
 - stypendiów,
 - świadczeń integracyjnych i motywacyjnej premii integracyjnej, przyznanych na podstawie ustawy o zatrudnieniu socjalnym,
 - należności wynikającej z umowy aktywizacyjnej,
 - świadczeń pieniężnych wypłacanych z tytułu odbywania praktyk absolwenckich, o których mowa w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich,
 - emerytury – renty z zagranicy,
- 2) osiągnęli przychody (należne, choćby nie zostały faktycznie otrzymane) z działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie wyrobu wina. Dotyczy producentów będących rolnikami wyrabiającymi mniej niż 100 hektolitrów wina w ciągu roku podatkowego, o których mowa w art. 17 ust. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o wyrobie i rozlewie wyrobów winiarskich, obrocie tymi wyrobami i organizacji rynku wina (Dz. U. z 2016 r. poz. 859). U podatników opodatkowanych podatkiem od towarów i usług za przychód z tej sprzedaży uważa się przychód pomniejszony o należny podatek od towarów i usług,
- 3) są obowiązani wykazać kwoty **uprzednio odliczone od dochodu** z tytułu wydatków poniesionych na własne cele mieszkaniowe lub budownictwo wielorodzinne na wynajem, **do których utracili prawo**, np. w związku z otrzymaniem zwrotu uprzednio odliczonych wydatków lub zaistnienia zdarzeń dotyczących utraty prawa do ulgi z tytułu budownictwa wielorodzinnego na wynajem, o których mowa w art. 7 ust. 14 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1104, z późn. zm.),
- 4) są obowiązani doliczyć do dochodu kwoty poprzednio odliczone od dochodu albo podstawy opodatkowania w związku z otrzymaniem w roku podatkowym zwrotu (w całości lub w części) odliczonych kwot (np. darowizny, składki na ubezpieczenia społeczne),
- 5) uzyskali przychody ze źródeł, od których płatnik i podatnik nie miał obowiązku odprowadzania zaliczek na podatek w ciągu roku,
- 6) opodatkowują według skali podatkowej przychody wymienione w art. 29 ust. 1 ustawy, a nie zostały one zakwalifikowane do źródeł wymienionych w wierszach od 1 do 8,
- 7) osiągnęli przychody ze sprzedaży przetworzonych w sposób inny niż przemysłowy produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy, hodowli lub chowu, o których mowa w art. 20 ust. 1c ustawy.

Doliczeń z tytułów, o których mowa w pkt 3 i 4, podatnicy dokonują w kol. b i odpowiednio w kol. d, na podstawie zeznań podatkowych złożonych za lata ubiegłe.

- **w kol. b** należy wykazać sumę przychodów między innymi na podstawie informacji PIT-11 (poz. 36, 39, 43, 46, 62, 66), informacji PIT-8C (poz. 30 oraz kwotę stypendium podlegającą opodatkowaniu), informacji PIT-11A (poz. 40) oraz kwoty uprzednio odliczone od dochodu albo podstawy opodatkowania, o których mowa w pkt 3 i 4,
- **w kol. c** należy wykazać przysługujące koszty uzyskania przychodów. Koszty uwzględnione przez płatnika (od należności wynikającej z umowy aktywizacyjnej) płatnik wykazuje w poz. 63 informacji PIT-11. Koszty uzyskania przychodów nie przysługują od przychodów z tytułu:

- należności z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną,
- zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego,
- należności za pracę przypadających tymczasowo aresztowanym oraz skazanym,
- świadczeń wypłaconych z Funduszków: Pracy oraz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
- stypendiów,
- świadczeń integracyjnych i motywacyjnej premii integracyjnej, przyznanych na podstawie ustawy o zatrudnieniu socjalnym,
- świadczeń pieniężnych wypłacanych z tytułu odbywania praktyk absolwenckich, o których mowa w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o praktykach absolwenckich,
- emerytur – rent z zagranicy,
- **w kol. d** należy obliczyć kwotę dochodu jako różnicę sumy przychodów (kol. b) i kosztów uzyskania przychodów (kol. c),
- **w kol. e** kwotę straty oblicza się, jeżeli koszty uzyskania przychodów (kol. c) przekraczają sumę przychodów (kol. b),
- **w kol. f** należy wykazać sumę należnych zaliczek. Kwoty zaliczek pobranych przez płatnika, płatnik wykazuje w poz. 38, 42, 45, 48, 65, 69 informacji PIT-11, poz. 34 informacji PIT-8C oraz w poz. 41 informacji PIT-11A.

Przed wypełnieniem należy zapoznać się z „Uwagą” zamieszczoną pod opisem wiersza 1.

Informacja dla podatników, którzy w 2016 r. pobierali stypendium w całości lub w części zwolnione od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 40b ustawy.

Stosownie do postanowień art. 35 ust. 10 w związku z art. 39 ust. 5 ustawy, płatnicy stypendiów będący jednostkami organizacyjnymi uczelni, placówkami naukowymi, zakładami pracy oraz innymi jednostkami organizacyjnymi, jeżeli wypłacają podatnikom wyłącznie stypendia, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt 40b ustawy, sporządzają jedynie informację PIT-8C.

W konsekwencji, jeżeli w 2016 r. podatnik otrzymywał stypendium, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 40b ustawy:

- 1) wyłącznie od jednego płatnika:
 - => w kol. b części D zeznania, należy uwzględnić kwotę wykazaną w poz. 33 informacji PIT-8C,
 - => w kol. f części D zeznania, należy uwzględnić kwotę wykazaną w poz. 34 informacji PIT-8C,
- 2) od więcej niż jednego płatnika:
 - => w kol. b części D zeznania, należy uwzględnić nadwyżkę ponad kwotę korzystającą ze zwolnienia w roku podatkowym. W tym celu należy zsumować kwoty z poz. 31 otrzymanych informacji PIT-8C i od tej sumy odjąć kwotę 3 800 zł,
 - => w kol. f części D zeznania, należy uwzględnić sumę kwot wykazanych w poz. 34 informacji PIT-8C.

PRZYCHODY UZYSKANE ZA GRANICĄ

Sposób opodatkowania dochodów z tytułu działalności wykonywanej za granicą lub ze źródeł przychodów położonych za granicą wynika z postanowień umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, którą Rzeczpospolita Polska zawarła z tym państwem, a w przypadku braku takiej umowy – z postanowień art. 27 ust. 9 i 9a ustawy. Dlatego też przed wypełnieniem części D wskazane jest upewnienie się co do postanowień właściwej umowy.

Do dochodów uzyskanych za granicą mają zastosowanie dwie metody obliczenia podatku, tzw.:

- 1) **metoda wyłączenia z progresją**, która oznacza, że w Polsce zwalnia się z opodatkowania dochód osiągnięty w drugim państwie, jednak dla ustalenia podatku należnego od dochodu podlegającego opodatkowaniu w Polsce, stosuje się stopę podatku obliczoną dla całego dochodu, tj. łącznie z dochodem osiągniętym w drugim państwie,
- 2) **metoda odliczenia podatku zapłaconego za granicą**, która oznacza, że w Polsce podatek zapłacony za granicą podlega odliczeniu od podatku obliczonego od łącznych dochodów uzyskanych w roku podatkowym.

Jeżeli do dochodów uzyskanych za granicą ma zastosowanie metoda wyłączenia z progresją, dochodów tych podatnicy nie wykazują w części D.1. i D.2., należy je bowiem wykazać w części H zeznania w wierszu zatytułowanym „Dochody osiągnięte za granicą...”.

Właściwe wiersze w części D.1. i D.2. wypełniają natomiast podatnicy, którzy uzyskali dochody z tytułu działalności wykonywanej za granicą lub ze źródeł przychodów położonych za granicą, do których ma zastosowanie metoda odliczenia podatku zapłaconego za granicą.

W kol. f w części D.1. i D.2. nie należy wykazywać podatku zapłaconego za granicą. Kwotę tę podatnicy wykazują i odliczają w części H w wierszu zatytułowanym „Podatek zapłacony za granicą – zgodnie z art. 27 ust. 9 i 9a ustawy (przeliczony na złote)” (patrz opis do części H).

Wiersz 10: „Razem” – należy wypełnić niezależnie od liczby źródeł przychodów, z których podatnicy uzyskali przychód. Podatnicy, którzy w 2016 r. korzystają ze zwolnienia na podstawie art. 44 ust. 7a ustawy, przy podsumowaniu dochodów nie uwzględniają kwot wykazanych w poz. 58 i 109.

Część D.3.

DOCHODY MAŁOLETNIICH DZIECI

Podatnicy są obowiązani doliczyć do swoich dochodów dochody małoletnich dzieci (własnych lub przysposobionych do lat 18). Jeżeli małżonkowie opodatkowują swoje dochody indywidualnie, dochody małoletnich dzieci dolicza się po połowie do dochodu każdego z małżonków, chyba że prawo pobierania pożytków przysługuje tylko jednemu z małżonków.

Przed wypełnieniem części D.3. należy uprzednio wypełnić załącznik PIT/M.

Kwotę dochodu z poz. 52 załącznika PIT/M należy przenieść do poz. 145 lub poz. 146 zeznania PIT-36 (odpowiednio podatnik lub małżonek).

Kwotę zaliczki z poz. 53 załącznika PIT/M należy przenieść do poz. 147 lub poz. 148 zeznania PIT-36 (odpowiednio podatnik lub małżonek).

Nie łączy się z dochodami podatników dochodów małoletnich dzieci z ich pracy, stypendiów oraz z przedmiotów oddanych im do swobodnego użytku. W przypadku uzyskiwania przez małoletnie dziecko tych dochodów rodzic składa w imieniu małoletniego dziecka zeznanie podatkowe.

Jeżeli dziecko, które uzyskuje dochód podlegający opodatkowaniu, ukończyło w roku podatkowym 18 lat, samodzielnie składa zeznanie podatkowe o wysokości dochodów osiągniętych od dnia uzyskania pełnoletności.

Część E

ODLICZENIE DOCHODU ZWOLNIONEGO, STRAT I SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE

DOCHÓD ZWOLNIONY OD PODATKU – NA PODSTAWIE ART. 21 UST. 1 PKT 63a USTAWY

Poz. 149 i 150 wypełniają podatnicy, korzystający ze zwolnienia od podatku dochodowego w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej, na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 63a ustawy, **którzy otrzymali zezwolenie na prowadzenie tej działalności po dniu 31 grudnia 2000 r.**, przy czym wielkość pomocy publicznej udzielanej w formie niniejszego zwolnienia nie może przekroczyć wielkości pomocy publicznej dla przedsiębiorcy, dopuszczalnej dla obszarów kwalifikujących się do uzyskania pomocy w największej wysokości, zgodnie z odrębnymi przepisami.

STRATY Z LAT UBIEGŁYCH

Poz. 151 i 152 wypełniają podatnicy, którzy w latach: 2011, 2012, 2013, 2014 lub 2015 wykazali straty i w 2016 r. mają prawo do odliczania straty z lat ubiegłych. Podatnicy mają prawo do odliczenia tej straty od dochodu w najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu latach podatkowych, z tym że wysokość takiego odliczenia w którymkolwiek z tych lat, w tym również w 2016 r., nie może przekroczyć 50% kwoty tej straty.

Uwaga!

Odliczenie straty przysługuje tylko od dochodu z tego samego źródła, które przyniosło stratę.

Jeżeli w latach 2011–2015 podatnicy utracili prawo do ulg inwestycyjnych lub prawo do zwolnienia z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej i w związku z tym zmniejszali stratę poniesioną ze źródła przychodów, z którym związane były ulgi lub zwolnienia, to wówczas w 2016 roku odliczają stratę zmniejszoną o kwoty utraconych w tych latach ulg lub zwolnień.

Odliczeniu nie podlegają straty z odpłatnego zbycia rzeczy i praw majątkowych oraz straty ze źródeł przychodów, z których dochody są wolne od podatku dochodowego.

SKŁADKI NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE

Poz. 153 i 154 wypełniają podatnicy dokonujący odliczeń z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne.

Odliczeniu podlegają składki określone w przepisach ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 963, z późn. zm.):

- zapłacone w roku podatkowym bezpośrednio na własne ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe podatnika oraz osób z nim współpracujących, jeżeli nie zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów,
- potrącone w roku podatkowym przez płatnika ze środków podatnika na ubezpieczenia emerytalne, rentowe oraz ubezpieczenie chorobowe, z tym że w przypadku podatników osiągających przychody z tytułu członkostwa w rolniczej spółdzielni produkcyjnej lub innej spółdzielni zajmującej się produkcją rolną, tylko w części obliczonej od przychodu podlegającego opodatkowaniu; kwotę potrąconych składek płatnik wykazuje w poz. 70 informacji PIT-11.

Odliczeniu podlegają również składki zapłacone w roku podatkowym ze środków podatnika na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne podatnika lub osób z nim współpracujących, zgodnie z przepisami dotyczącymi obowiązkowego ubezpieczenia społecznego obowiązującymi w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub w Konfederacji Szwajcarskiej. Warunkiem odliczenia tych składek jest istnienie podstawy prawnej wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, do uzyskania przez organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego państwa, w którym podatnik opłacał składki na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne.

Nie podlegają odliczeniu od dochodu składki na ubezpieczenia społeczne:

- odliczone od dochodów opodatkowanych na zasadach określonych w art. 30c ustawy,
- odliczone od przychodów na podstawie przepisów ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym,
- zaliczone do kosztów uzyskania przychodów,
- które zostały zwrócone podatnikowi w jakiegokolwiek formie,
- których podstawę wymiaru stanowi dochód (przychód) zwolniony od podatku na podstawie ustawy oraz dochód, od którego na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku,
- których podstawę wymiaru stanowi dochód (przychód) zwolniony od podatku na podstawie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, których stroną jest Rzeczpospolita Polska,
- zapłacone i odliczone w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, lub w Konfederacji Szwajcarskiej od dochodu (przychodu) albo podatku osiągniętego w tym państwie, albo od podatku na podstawie art. 27b ust. 1 pkt 2 ustawy.

Kwotę wydatków z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie.

Kwota odliczanych w poz. 153 składek na ubezpieczenia społeczne nie może przekroczyć sumy kwot z poz. 92 i 145, pomniejszonej o kwoty z poz. 149 i 151. Odpowiednio kwota odliczanych w poz. 154 składek na ubezpieczenia społeczne nie może przekroczyć sumy kwot z poz. 143 i 146, pomniejszonej o kwoty z poz. 150 i 152.

W poz. 155 i 156 podatnicy wykazują kwotę składek zapłaconych do zagranicznych systemów na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne podatnika lub osób z nim współpracujących, wcześniej uwzględnioną w składkach odliczonych odpowiednio w poz. 153 i 154.

Część F

ODLICZENIA OD DOCHODU/ZWOLNIENIE

Wypełniają podatnicy, korzystający z ulg i odliczeń od dochodu oraz zwolnień.

ODLICZENIA OD DOCHODU – WYKAZANE W CZĘŚCI B ZAŁĄCZNIKA PIT/O

Opis załącznika PIT/O znajduje się w oddzielnej broszurze informacyjnej do tego załącznika.

Odliczenie w poz. 159 nie może przekroczyć kwoty z poz. 157. Odpowiednio odliczenie w poz. 160 nie może przekroczyć kwoty z poz. 158.

ULGA B+R

Poz. 161–166 wypełniają podatnicy uzyskujący przychody z działalności gospodarczej, którzy korzystają z ulgi z tytułu prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej (czyli z tzw. ulgi B+R), tj. z odliczenia od podstawy obliczenia podatku dochodowego określonej kwoty kosztów uzyskania przychodów poniesionych

na działalność badawczo-rozwojową (tzw. kosztów kwalifikowanych wymienionych w art. 26e ust. 2 i 3 ustawy).

Przed wypełnieniem poz. 161–166 należy wypełnić załącznik PIT/BR.

Kwotę kosztów kwalifikowanych wykazaną w poz. 18 załącznika PIT/BR należy przenieść do poz. 161 lub poz. 162 zeznania PIT-36 (odpowiednio podatnik lub małżonek).

W poz. 163 lub 164 wykazuje się kwotę odliczenia przysługującą podatnikowi lub małżonkowi z tytułu ulgi B+R w roku podatkowym. Odliczenie wykazane w poz. 163 nie może przekroczyć kwoty z poz. 157 pomniejszonej o kwotę z poz. 159. Odliczenie wykazane w poz. 164 nie może przekroczyć kwoty z poz. 158 pomniejszonej o kwotę z poz. 160.

W poz. 165 lub 166 wykazuje się kwotę kosztów kwalifikowanych, która pozostaje do odliczenia w latach następnych zgodnie z art. 26e ust. 8 ustawy. W przypadku gdy podatnik poniósł za rok podatkowy stratę z działalności gospodarczej lub wielkość dochodu podatnika z działalności gospodarczej jest niższa od kwoty przysługujących mu odliczeń, odliczenia z tytułu ulgi B+R – odpowiednio w całej kwocie lub w pozostałej części – dokonuje się w zeznaniach za kolejno następujące po sobie trzy lata podatkowe następujące bezpośrednio po roku, w którym podatnik skorzystał lub miał prawo skorzystać z odliczenia z tytułu ulgi B+R.

ULGA ODSETKOWA – WYKAZANA W CZĘŚCI B.1. ZAŁĄCZNIKA PIT/D

Poz. 167 wypełniają podatnicy korzystający, na zasadzie praw nabytych, z odliczeń od dochodu z tytułu spłaty odsetek od kredytu (pożyczki) udzielonego podatnikowi, podlegającemu w Polsce nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu, na sfinansowanie inwestycji mającej na celu zaspokojenie własnych potrzeb mieszkaniowych.

Opis tej ulgi został zamieszczony w broszurze informacyjnej do załącznika PIT/D.

Odliczenie w poz. 167 nie może przekroczyć kwoty dochodu wykazanej w poz. 157 po odliczeniu kwot z poz. 159 i 163. W przypadku łącznego opodatkowania dochodów małżonków, dokonywane w poz. 167 odliczenie nie może przekroczyć sumy kwot z poz. 157 i 158 pomniejszonej o kwoty z poz. 159, 160, 163 i 164.

ODLICZENIE OD DOCHODU DODATKOWEJ OBNIŻKI

Poz. 168 i 169 wypełniają podatnicy, którzy w latach ubiegłych dokonywali odliczeń na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 1995 r. w sprawie odliczeń od dochodu wydatków inwestycyjnych oraz obniżek podatku dochodowego w gminach zagrożonych szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym (Dz. U. poz. 63, z późn. zm.), i którzy na podstawie przepisów tego rozporządzenia mają prawo do dokonania dodatkowej obniżki dochodu do opodatkowania w każdym roku podatkowym, w którym zgodnie z odrębnymi przepisami, dokonywane są odpisy amortyzacyjne.

Dodatkowa obniżka nieznajdująca pokrycia w dochodzie nie podlega odliczeniu w latach następnych.

Kwota dodatkowej obniżki wykazana w poz. 168 nie może przekroczyć kwoty dochodu z poz. 157 po odliczeniu sumy kwot z poz. 159, 163 i 167 w części przypadającej na podatnika. Odpowiednio kwota dodatkowej obniżki wykazana w poz. 169 nie może przekroczyć kwoty dochodu z poz. 158 po odliczeniu sumy kwot z poz. 160, 164 i 167 w części przypadającej na tego podatnika.

ODLICZENIA OD DOCHODU WYDATKÓW MIESZKANIOWYCH – WYKAZANE W CZĘŚCI B.3. ZAŁĄCZNIKA PIT/D

Poz. 170, 171 i 172 wypełniają podatnicy dokonujący odliczeń od dochodu wydatków mieszkaniowych.

Opis załącznika PIT/D znajduje się w oddzielnej broszurze informacyjnej do tego załącznika.

Dokonywane w poz. 171 odliczenie z tytułu wydatków mieszkaniowych nie może przekroczyć kwoty dochodu wykazanej w poz. 157 po odliczeniu sumy kwot z poz. 159, 163, 167 i 168. W przypadku łącznego opodatkowania dochodów małżonków, dokonywane w poz. 171 odliczenie z tytułu wydatków mieszkaniowych nie może przekroczyć sumy kwot z poz. 157 i 158, pomniejszonej o kwoty z poz. 159, 160, 163, 164, 167, 168 i 169.

DOCHÓD ZWOLNIONY OD PODATKU

Poz. 173 i 174 wypełniają podatnicy korzystający ze zwolnień od podatku dochodowego w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej na terenie specjalnych stref ekonomicznych, **którzy otrzymali zezwolenie na prowadzenie tej działalności przed dniem 1 stycznia 2001 r.** W pozycjach tych należy wykazać kwotę obliczoną w sposób i na zasadach przewidzianych w przepisach wykonawczych do ustawy

z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 282, z późn. zm.), w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2001 r.

Pozycje 173 i 174 nie wypełniają podatnicy korzystający:

- z odliczenia od dochodu dodatkowej obniżki na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 1995 r. w sprawie odliczeń od dochodu wydatków inwestycyjnych oraz obniżek podatku dochodowego w gminach zagrożonych szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym (Dz. U. poz. 63, z późn. zm.),
- ze zwolnienia od podatku dochodowego w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej – na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 63a ustawy, którzy otrzymali zezwolenie na prowadzenie tej działalności po dniu 31 grudnia 2000 r.

Kwota dochodu zwolnionego wykazana w poz. 173 nie może przekroczyć kwoty dochodu wykazanej w poz. 157 po odliczeniu sumy kwot z poz. 159, 163, 167 i 171 w części przypadającej na podatnika. Odpowiednio kwota dochodu zwolnionego wykazana w poz. 174 nie może przekroczyć kwoty dochodu wykazanej w poz. 158 po odliczeniu sumy kwot z poz. 160, 164, 167 i 171 w części przypadającej na tego podatnika.

Część G

KWOTY ZWIĘKSZAJĄCE PODSTAWĘ OPODATKOWANIA/ZMNIEJSZAJĄCE STRATĘ

Odpowiednie poz. 175–186 wypełniają podatnicy, którzy utracili prawo do:

- 1) odliczeń z tytułu ulg inwestycyjnych na skutek wystąpienia okoliczności, o których mowa w § 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 1995 r. w sprawie odliczeń od dochodu wydatków inwestycyjnych oraz obniżek podatku dochodowego w gminach zagrożonych szczególnie wysokim bezrobociem strukturalnym (Dz. U. poz. 63, z późn. zm.),
- 2) odliczeń związanych z nabyciem nowych technologii na skutek wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 26c ust. 9–10 ustawy, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2015 r.
Na mocy art. 11 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem innowacyjności (Dz. U. poz. 1767, z późn. zm.) podatnicy, którzy nabyli prawo do odliczenia wydatków poniesionych na nabycie nowych technologii przed dniem 1 stycznia 2016 r., zachowują prawo do tych odliczeń w zakresie i na zasadach obowiązujących przed tym dniem.
- 3) zwolnienia od podatku dochodowego dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej, na skutek wystąpienia okoliczności, o których mowa w przepisach wykonawczych do ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 282, z późn. zm.), w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2001 r., a także w art. 21 ust. 5b–5c ustawy.

W poz. 175 i 176 podatnicy wykazują kwoty uprzednio odliczonych ulg inwestycyjnych, uprzednio odliczonych wydatków poniesionych na nabycie nowych technologii lub uprzednio odliczonego dochodu objętego zwolnieniem z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej na terenie specjalnej strefy ekonomicznej, do których utracili prawo.

Poz. 175 i 176 **nie wypełniają** podatnicy, którzy korzystali z ulg inwestycyjnych, o których mowa w art. 26a ustawy w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2001 r. i utracili prawo do ulg inwestycyjnych na skutek wystąpienia okoliczności, o których mowa w tym przepisie. Na mocy art. 7 ust. 19 i 20 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1104, z późn. zm.) podatnicy ci są obowiązani zwiększyć **przychód** o kwoty uprzednio odliczonych ulg inwestycyjnych (**patrz opis do wiersza 3 – „Pozarolnicza działalność gospodarcza” lub wiersza 4 – „Działy specjalne produkcji rolnej” w części D**).

Następnie podatnicy wykazują w odpowiednich pozycjach 177–178 kwoty wpływające na zwiększenie podstawy opodatkowania albo – w odpowiednich pozycjach 179–182 – kwoty wpływające na zmniejszenie straty z pozarolniczej działalności gospodarczej lub z działów specjalnych produkcji rolnej.

Jeżeli w roku podatkowym ze źródła przychodów, z którym związana była ulga lub zwolnienie, podatnicy:

- osiągnęli dochód lub dochód równy zero – przenoszą odpowiednio: kwotę wykazaną w poz. 175 do poz. 177, kwotę wykazaną w poz. 176 do poz. 178. Kwoty te wpłyną na zwiększenie podstawy opodatkowania,
- ponieśli stratę:
 - wykazaną w poz. 56 i 107 – przenoszą odpowiednio: kwotę wykazaną w poz. 175 do poz. 179, kwotę wykazaną w poz. 176 do poz. 180,

- wykazaną w poz. 62 i 113 – przenoszą odpowiednio: kwotę wykazaną w poz. 175 do poz. 181, kwotę wykazaną w poz. 176 do poz. 182.

Kwoty te wpłyną na zmniejszenie straty z tego źródła.

Jeżeli poniesiona przez podatnika w roku podatkowym strata ze źródła przychodów, z którym związana była ulga lub zwolnienie jest mniejsza niż kwota utraconej ulgi lub zwolnienia, podatnik w pierwszej kolejności dokonuje zmniejszenia tej straty, natomiast o pozostałą część kwoty utraconej ulgi lub zwolnienia zwiększa podstawę opodatkowania.

Poz. 183 i 184 wypełniają podatnicy, którzy dokonują zmniejszenia straty poniesionej z pozarolniczej działalności gospodarczej wykazanej w poz. 56 i 107 o kwotę wykazaną w poz. 179 i 180. W pozycjach tych podatnicy wykazują wysokość straty po jej zmniejszeniu o kwotę utraconych ulg lub zwolnień. Poz. 185 i 186 wypełniają podatnicy, którzy dokonują zmniejszenia straty poniesionej z działów specjalnych produkcji rolnej wykazanej w poz. 62 i 113 o kwotę wykazaną w poz. 181 i 182. W pozycjach tych podatnicy wykazują wysokość straty po jej zmniejszeniu o kwotę utraconych ulg.

Część H

OBLICZENIE PODATKU

W części H podatnicy dokonują obliczenia podatku.

DOCHÓD DO OPODATKOWANIA (poz. 187)

Od sumy kwot z poz. 157 i 158 należy odjąć kwoty z poz. 159, 160, 163, 164, 167, 168, 169, 171, 173 i 174 a następnie dodać sumę kwot z poz. 177 i 178.

DOCHODY OSIĄGNIĘTE ZA GRANICĄ

Poz. 188 i 189 wypełniają podatnicy, którzy w roku podatkowym oprócz dochodów podlegających opodatkowaniu uzyskali dochody z tytułu działalności wykonywanej za granicą lub ze źródeł przychodów położonych za granicą, do których zgodnie z postanowieniami umów o unikaniu podwójnego opodatkowania **ma zastosowanie metoda wyłączenia z progresją**. Metoda ta oznacza, że w Polsce zwalnia się z opodatkowania dochód osiągnięty w drugim państwie, jednak dla ustalenia podatku należnego od dochodu podlegającego opodatkowaniu w Polsce, stosuje się stopę podatku obliczoną dla całego dochodu, tj. łącznie z dochodem osiągniętym w drugim państwie. Metodę tę stosuje się między innymi do dochodów uzyskanych ze źródeł przychodów położonych na terytorium Francji, Czech, Kanady, Wielkiej Brytanii.

PODSTAWA OBLICZENIA PODATKU (poz. 190)

Podstawą obliczenia podatku dla podatników rozliczających swoje dochody:

- **indywidualnie** – jest kwota z poz. 187 (po zaokrągleniu do pełnych złotych),
- **łącznie z małżonkiem** (dotyczy osób, które w poz. 6 zaznaczyły kwadrat nr 2 albo 3) – jest połowa kwoty z poz. 187 (po zaokrągleniu do pełnych złotych),
- **w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci** – jest połowa kwoty z poz. 187 (po zaokrągleniu do pełnych złotych).

Podstawę obliczenia podatku zaokrągla się do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych.

OBLICZONY PODATEK ZGODNIE Z ART. 27 UST. 1–8 USTAWY (poz. 191)

Skala podatkowa obowiązująca w 2016 r. ^{*****}:

Podstawa obliczenia podatku w złotych		Podatek wynosi
ponad	do	
	85 528	18% minus kwota zmniejszająca podatek 556 zł 02 gr
85 528		14 839 zł 02 gr + 32% nadwyżki ponad 85 528 zł

^{*****}) Zgodnie z art. 4 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1926).

1. Obliczenie podatku przez podatników, którzy nie uzyskali dochodów, o których mowa w opisie do poz. 188 i 189.

Podatnicy obliczają podatek od kwoty wykazanej w poz. 190 stanowiącej podstawę obliczenia podatku według obowiązującej w 2016 r. skali podatkowej.

Tak obliczony podatek podatnicy rozliczają się:

- **indywidualnie** – wpisują w poz. 191 zeznania,
- **łącznie z małżonkiem** (dotyczy osób, które w poz. 6 zaznaczyły kwadrat nr 2 albo 3) – **mnożą przez dwa**, a następnie wpisują w poz. 191 zeznania,
- **w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci** – **mnożą przez dwa**, a następnie wpisują w poz. 191 zeznania.

Jeżeli u podatników, którzy osiągnęli w roku podatkowym wyłącznie przychody z tytułu emerytur i rent zagranicznych, które nie podlegały ubruttowaniu w związku z wejściem w życie ustawy od 1 stycznia 1992 r. (stosownie do art. 55 ust. 6 ustawy), po odliczeniu podatku według skali, pozostaje kwota przychodu niższa niż kwota stanowiąca 20% górnej granicy pierwszego przedziału skali podatkowej w stosunku rocznym, podatek określa się tylko w wysokości nadwyżki ponad tę kwotę. Powyższą zasadę obliczania podatku stosuje się, jeżeli prawo do emerytury i renty zagranicznej i obowiązek podatkowy istniały w dniu 1 stycznia 1992 r. lub powstały, poczynając od świadczeń należnych od tego dnia.

2. Obliczenie podatku przez podatników, którzy uzyskali dochody, o których mowa w opisie do poz. 188 i 189.

Podatnicy, którzy osiągnęli dochody z tytułu działalności wykonywanej za granicą lub ze źródeł przychodów położonych za granicą, do których zgodnie z postanowieniami umów o unikaniu podwójnego opodatkowania **ma zastosowanie metoda wyłączenia z progresją, podatek obliczają, mnożąc kwotę wykazaną w poz. 190 przez stopę procentową obliczoną w sposób wskazany poniżej.**

Obliczenie stopy procentowej dla podatników rozliczających swoje dochody:

- **indywidualnie** – od sumy dochodów wykazanych w poz. 187 i 188 należy obliczyć podatek według skali, a następnie ustalić stopę procentową, z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku. W tym celu należy kwotę podatku obliczonego według skali podzielić przez sumę kwot wykazanych w poz. 187 i 188, a następnie pomnożyć przez 100.
- **łącznie z małżonkiem lub w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci** – od połowy sumy kwot wykazanych w poz. 187, 188 i 189 należy obliczyć podatek według skali, a następnie ustalić stopę procentową, z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku. W tym celu należy kwotę podatku obliczonego według skali podzielić przez połowę sumy kwot z poz. 187, 188 i 189, a następnie pomnożyć przez 100.

Tak obliczony podatek podatnicy rozliczają się:

- **indywidualnie** – wpisują w poz. 191 zeznania,
- **łącznie z małżonkiem** – **mnożą przez dwa**, a następnie wpisują w poz. 191 zeznania,
- **w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci** – **mnożą przez dwa**, a następnie wpisują w poz. 191 zeznania.

Uwaga! Jeżeli kwota podatku obliczonego w powyższy sposób jest liczbą ujemną, w poz. 191 należy wpisać „0”.

DOLICZENIA DO PODATKU

Obowiązek wykazania i doliczenia kwot uprzednio odliczonych od podatku wynika z postanowień art. 6 ustawy z dnia 21 listopada 2001 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. poz. 1509, z późn. zm.), art. 12 ustawy z dnia 12 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1956, z późn. zm.), art. 14 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1588, z późn. zm.) oraz art. 45 ust. 3a ustawy.

W konsekwencji poz. 192 wypełniają podatnicy, którzy m.in.:

- 1) skorzystali z odliczeń od podatku z tytułu wydatków poniesionych na własne potrzeby mieszkaniowe, a następnie w roku podatkowym:
 - wycofali ze spółdzielni wniesiony wkład mieszkaniowy lub budowlany,
 - w całości zmienili przeznaczenie lokalu lub budynku z mieszkalnego na użytkowy,
 - otrzymali zwrot odliczonych wydatków po roku, w którym dokonali odliczeń, z wyjątkiem gdy zwrócone kwoty zostały zaliczone do przychodów podlegających opodatkowaniu,

- wycofali oszczędności z kasy mieszkaniowej, z wyjątkiem, gdy wycofaną kwotę po określonym w umowie o kredyt kontraktowy okresie systematycznego oszczędzania wydatkowali zgodnie z celami systematycznego oszczędzania na rachunku prowadzonym przez tę kasę,
 - przenieśli uprawnienia do rachunku oszczędnościowo-kredytowego na rzecz osób trzecich, z wyjątkiem dzieci własnych lub przysposobionych,
 - zbyli grunt lub prawo wieczystego użytkowania gruntu,
- 2) są obowiązani doliczyć do podatku kwoty poprzednio odliczone od podatku w związku z otrzymaniem w roku podatkowym zwrotu (w całości lub w części) odliczonych kwot (np. składek na ubezpieczenie zdrowotne).

PODATEK ZAPŁACONY ZA GRANICĄ – ZGODNIE Z ART. 27 UST. 9 i 9a USTAWY PRZELICZONY NA ŻŁOTE

Poz. 193 i 194 wypełniają podatnicy, którzy uzyskali dochody z tytułu działalności wykonywanej za granicą lub ze źródeł przychodów położonych za granicą, do których **ma zastosowanie metoda odliczenia podatku zapłaconego za granicą**. Metoda ta oznacza, że podatek zapłacony za granicą podlega odliczeniu od podatku obliczonego od łącznych dochodów uzyskanych w roku podatkowym.

Odliczenie to nie może jednak przekroczyć tej części podatku obliczonego przed dokonaniem odliczenia, która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany za granicą.

W tym przypadku kwotę podatku, obliczonego według skali od łącznych dochodów uzyskanych za granicą i w Polsce, należy pomnożyć przez kwotę dochodu uzyskanego za granicą (wykazanego w części D.1., D.2. zeznania), a następnie podzielić przez kwotę łącznego dochodu uzyskanego za granicą i w Polsce.

Metodę tę stosuje się między innymi do dochodów uzyskanych ze źródeł przychodów położonych na terytorium USA, Rosji, Belgii.

Metodę tę stosują również podatnicy, którzy uzyskują dochody z tytułu działalności wykonywanej w państwie, z którym Polska nie zawarła umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub ze źródeł przychodów położonych w takim państwie.

Część I

ODLICZENIA OD PODATKU

W części I podatnicy dokonują odliczenia od podatku.

SKŁADKA NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE

Poz. 196 i 197 wypełniają podatnicy, którzy korzystają z odliczenia od podatku składki na ubezpieczenie zdrowotne. Odliczeniu od podatku podlegają składki na ubezpieczenie zdrowotne, określone w art. 27b ustawy, tj.:

- 1) składki na ubezpieczenie zdrowotne, o których mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1793, z późn. zm.):
 - a) opłacone w roku podatkowym bezpośrednio przez podatnika zgodnie z przepisami tej ustawy,
 - b) pobrane w roku podatkowym przez płatnika zgodnie z przepisami o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych; kwotę pobranych przez płatnika i podlegających odliczeniu składek na ubezpieczenie zdrowotne płatnik wykazuje w poz. 72 informacji PIT-11 oraz w poz. 43 PIT-40A i PIT-11A,
- 2) składki zapłacone w roku podatkowym ze środków podatnika na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne podatnika lub osób z nim współpracujących, zgodnie z przepisami dotyczącymi obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego obowiązującymi w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego, lub w Konfederacji Szwajcarskiej.

Nie podlegają odliczeniu od podatku składki na ubezpieczenie zdrowotne:

- odliczone od zryczałtowanego podatku dochodowego, na podstawie przepisów ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym,
- odliczone od podatku obliczonego zgodnie z art. 30c ustawy,
- których podstawę wymiaru stanowi dochód (przychód) zwolniony od podatku na podstawie ustawy oraz dochód, od którego na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej zaniechano poboru podatku.

Odliczenie na podstawie art. 27b ust. 1 pkt 2 ustawy (tzw. składki zagraniczne), stosuje się, pod warunkiem że:

- 1) podstawą wymiaru tych składek nie jest dochód (przychód) zwolniony od podatku na podstawie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, których stroną jest Rzeczpospolita Polska,
- 2) składka na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne zapłacona w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub w Konfederacji Szwajcarskiej nie została odliczona od dochodu (przychodu) albo podatku w tym państwie albo nie została odliczona na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2a ustawy,
- 3) istnieje podstawa prawna wynikająca z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania lub innych ratyfikowanych umów międzynarodowych, których stroną jest Rzeczpospolita Polska, do uzyskania przez organ podatkowy informacji podatkowych od organu podatkowego państwa, w którym podatnik opłacał składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne.

Kwota składki na ubezpieczenie zdrowotne, o którą zmniejsza się podatek, nie może przekroczyć 7,75% podstawy wymiaru tej składki (dotyczy to zarówno składek krajowych jak i zagranicznych).

Kwotę wydatków z tytułu składki na ubezpieczenie zdrowotne ustala się na podstawie dokumentów stwierdzających ich poniesienie.

Odliczenie wykazane w poz. 196 z tytułu składki na ubezpieczenie zdrowotne nie może przekroczyć kwoty z poz. 195. W przypadku łącznego opodatkowania dochodów małżonków, suma odliczeń wykazanych w poz. 196 i 197 nie może przekroczyć kwoty wykazanej w poz. 195.

W poz. 198 lub 199 podatnicy wykazują kwotę składek zapłaconych do zagranicznych systemów na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne podatnika lub osób z nim współpracujących, wcześniej uwzględnioną w składkach odliczonych odpowiednio w poz. 196 lub 197.

ODLICZENIA OD PODATKU – WYKAZANE W CZĘŚCI C ZAŁĄCZNIKA PIT/O

Opis załącznika PIT/O znajduje się w oddzielnej broszurze informacyjnej do tego załącznika.

Odliczenie w poz. 200 nie może przekroczyć kwoty z poz. 195 pomniejszonej o kwotę z poz. 196. W przypadku łącznego opodatkowania dochodów małżonków, suma odliczeń wykazanych w poz. 200 i 201 nie może przekroczyć kwoty z poz. 195 pomniejszonej o sumę kwot z poz. 196 i 197.

ODLICZENIA OD PODATKU WYDATKÓW MIESZKANIOWYCH – WYKAZANE W CZĘŚCI C.2 ZAŁĄCZNIKA PIT/D

Opis załącznika PIT/D znajduje się w oddzielnej broszurze informacyjnej do tego załącznika.

Dokonywane w roku podatkowym w poz. 203 odliczenie z tytułu wydatków mieszkaniowych nie może przekroczyć kwoty z poz. 195, pomniejszonej o sumę kwot poz. 196 i 200. W przypadku łącznego opodatkowania dochodów małżonków dokonywane w roku podatkowym w poz. 203 odliczenie z tytułu wydatków mieszkaniowych nie może przekroczyć kwoty z poz. 195, pomniejszonej o sumę kwot z poz. 196, 197, 200 i 201.

Część J

OBLICZENIE ZOBOWIĄZANIA PODATKOWEGO

W tej części podatnicy dokonują obliczenia zobowiązania podatkowego.

PODATEK NALEŻNY

W poz. 206 podatnicy wykazują podatek należny, po zaokrągleniu do pełnych złotych, *w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych.*

W poz. 207 podatnicy wpisują kwotę należnych zaliczek wykazanych w części D w poz. 93, 144, 147 i 148.

Część K

DODATKOWY ZWROT Z TYTUŁU ULGI NA DZIECI

Część K wypełniają podatnicy, którzy występują o dodatkowy zwrot z tytułu ulgi na dzieci na zasadach określonych w art. 27f ust. 8–10 ustawy.

W poz. 210 i 211 podatnicy wykazują kwoty składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2 i 2a oraz art. 27b ust. 1 i 2 ustawy, tj. zapłaconych w roku podatkowym i podlegających odliczeniu (wykazanych przez płatnika lub samodzielnie wpłaconych do ZUS lub zagranicznych systemów ubezpieczeń), pomniejszonych o składki odliczone w PIT-36L, w PIT-28 lub wykazane jako odliczone w PIT-16A lub PIT-19A.

W poz. 212 i 213 podatnicy wykazują różnicę między kwotą przysługującego odliczenia z tytułu ulgi na dzieci, a kwotą ulgi na dzieci już odliczoną od podatku w części I zeznania. Poz. 213 wypełnia się jedynie w przypadku łącznego opodatkowania dochodów małżonków.

W poz. 214 należy wykazać przysługującą kwotę różnicy, która stanowi sumę kwot z poz. 212 i 213 w wysokości nieprzekraczającej sumy kwot składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne wykazanych w poz. 210 i 211. W przypadku obojga rodziców, opiekunów prawnych dziecka, rodziców zastępczych, którzy pozostają w związku małżeńskim przez cały rok podatkowy, składających odrębne zeznania PIT-36 albo PIT-37, suma kwot z poz. 214 PIT-36 i poz. 134 PIT-37, każdego z małżonków, nie może przekroczyć sumy kwot z poz. 210 i 211.

Część L

KWOTA DO ZAPŁATY / NADPŁATA

W tej części podatnicy dokonują obliczenia kwoty do zapłaty albo nadpłaty.

W poz. 215 podatnicy wykazują kwotę zaliczek pobranych przez płatników oraz faktycznie zapłaconych.

W poz. 216 i 217 należy wykazać zryczałtowany podatek dochodowy, o którym mowa w art. 29, 30 i 30a ustawy, jeżeli podatek ten nie został pobrany przez płatnika, z wyjątkiem podatku:

1) wykazanego w poz. 218 i 219, tj. obliczonego od przychodów (dochodów), o których mowa w art. 30a ust. 1 pkt 1–5 ustawy, uzyskanych za granicą:

- z odsetek od pożyczek, z wyjątkiem gdy udzielanie pożyczek jest przedmiotem działalności gospodarczej,
- z odsetek i dyskonta od papierów wartościowych,
- z odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku podatnika lub w innych formach oszczędzania, przechowywania lub inwestowania, prowadzonych przez podmiot uprawniony na podstawie odrębnych przepisów, z wyjątkiem środków pieniężnych związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą,
- z dywidend i innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych,
- od dochodu z tytułu udziału w funduszach kapitałowych;

2) wykazanego w poz. 220–223 oraz w części M.

Kwotę zryczałtowanego podatku od przychodów (dochodów), od których płatnik nie pobrał zryczałtowanego podatku oblicza się, mnożąc kwotę przychodu (dochodu) przez odpowiednią dla uzyskanego przychodu (dochodu) stawkę zryczałtowanego podatku, określoną w ustawie lub w umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Przykładowo: przychód uzyskany z tytułu otrzymanych odsetek od pożyczki udzielonej osobie fizycznej niebędącej przedsiębiorcą (płatnikiem) należy pomnożyć przez stawkę podatku w wysokości 19%.

W tej części podatnik wykazuje również kwoty podatku zapłaconego za granicą, o których mowa w art. 30a ust. 9 i 10 ustawy oraz różnicę pomiędzy zryczałtowanym podatkiem a podatkiem zapłaconym za granicą albo różnicę pomiędzy podatkiem zapłaconym za granicą a zryczałtowanym podatkiem.

Kwoty w poz. 216, 217 i 224–227 podaje się po zaokrągleniu do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych. **Wyjątek:** Zgodnie z art. 63 § 1a Ordynacji podatkowej, w przypadku zryczałtowanego podatku dochodowego, o którym mowa w art. 30a ust. 1 pkt 1–3 ustawy, kwotę należy zaokrąglić do pełnych groszy w górę.

Część M

ZRYCZAŁTOWANY PODATEK DOCHODOWY, O KTÓRYM MOWA W ART. 44 UST. 1b USTAWY

W części M podatnicy wykazują zryczałtowany podatek dochodowy, o którym mowa w art. 44 ust. 1b ustawy. Jest to podatek, jaki osoby fizyczne niemające miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uzyskujące przychody, o których mowa w art. 29 ustawy, bez pośrednictwa płatnika, są obowiązane (bez wezwania) wpłacać na rachunek urzędu skarbowego w terminie do dnia 20 następnego miesiąca za miesiąc poprzedni. Podatek za grudzień jest płatny w terminie złożenia zeznania.

Część N

ODSETKI NALICZONE ZGODNIE Z ART. 22e UST. 1 PKT 4 i UST. 2 USTAWY

W poz. 256–279 należy wykazać kwoty odsetek naliczonych zgodnie z art. 22e ust. 1 pkt 4 i ust. 2 ustawy. Jeżeli podatnicy zaliczyli do kosztów uzyskania przychodów wydatki na nabycie lub wytworzenie

we własnym zakresie składników majątku, a następnie byli obowiązani do zaliczenia ich do środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, to wówczas są obowiązani do wykazania i zapłacenia stosownych kwot odsetek. Odsetki te nalicza się za okres od dnia zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów wydatków na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie składników majątku do dnia, w którym okres ich używania przekroczył rok lub do dnia zaliczenia ich do środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych.

Część O

NALEŻNE ZALICZKI, O KTÓRYCH MOWA W ART. 44 UST. 1, 1a, 1c i 7 USTAWY

W części O podatnicy wykazują należne za poszczególne miesiące lub kwartały roku podatkowego zaliczki na podatek, o których mowa w art. 44 ust. 1, 1a, 1c i 7 ustawy, tj. zaliczki wykazane w części J, które podatnik powinien wpłacić za dany rok podatkowy, z wyjątkiem zaliczek od dochodów z działalności gospodarczej uiszczanych w uproszczonej formie na podstawie art. 44 ust. 6b ustawy. Obowiązek obliczania należnych zaliczek (na zasadach określonych w ustawie) dotyczy podatników osiągających dochody:

- z działalności gospodarczej,
- z najmu lub dzierżawy,
- ze stosunku pracy lub z emerytur i rent, osiągniętych bez pośrednictwa płatników z zagranicy,
- z działalności wykonywanej osobiście, o której mowa w art. 13 pkt 2, 4 i 6–9 ustawy, bez pośrednictwa płatnika.

Ponadto podatnik uzyskujący przychody z innych źródeł na podstawie umowy, do której stosuje się przepisy prawa cywilnego dotyczące umowy zlecenia lub o dzieło (np. umowy uaktywniającej zawartej między nianią sprawującą opiekę nad dzieckiem a rodzicami dziecka) może w ciągu roku podatkowego wpłacać zaliczki miesięczne. Jeżeli podatnik dokonał w trakcie roku podatkowego wpłaty zaliczki jest obowiązany do wpłacania kolejnych zaliczek od dochodów uzyskanych z tego tytułu w następnych miesiącach, aż do końca tego roku podatkowego.

Część P

INFORMACJA O DOCHODACH (PRZYCHODACH) WYKAZYWANYCH NA PODSTAWIE ART. 45 UST. 3c USTAWY

Poz. 328 wypełniają podatnicy, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy, którzy uzyskali dochody (przychody) określone w art. 30a ust. 1 pkt 2, 4 lub 5 ustawy, od których podatek został pobrany przez płatnika zgodnie z art. 30a ust. 2a ustawy.

Część R

WNIOSEK O PRZEKAZANIE 1% PODATKU NALEŻNEGO NA RZECZ ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO (OPP)

Stosownie do postanowień art. 45c ustawy, naczelnik urzędu skarbowego – na wniosek podatnika – przekazuje na rzecz OPP kwotę w wysokości nieprzekraczającej 1% podatku należnego wynikającego:

- 1) z zeznania podatkowego złożonego w terminie określonym dla jego złożenia, albo
 - 2) z korekty zeznania, o którym mowa w pkt 1, jeżeli została dokonana w ciągu miesiąca od upływu terminu dla złożenia zeznania podatkowego
- po jej zaokrągleniu do pełnych dziesiątek groszy w dół.

Warunkiem przekazania 1% jest zapłata w pełnej wysokości podatku należnego stanowiącego podstawę obliczenia kwoty, która ma być przekazana na rzecz OPP, nie później niż w terminie dwóch miesięcy od upływu terminu dla złożenia zeznania podatkowego (za zapłacony podatek uważa się również zaległość podatkową, której wysokość nie przekracza trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego, w rozumieniu ustawy – Prawo pocztowe^{***}), za traktowanie przesyłki listowej jako przesyłki poleconej).

Za wniosek uważa się podanie przez podatnika w zeznaniu podatkowym albo w korekcie zeznania numeru wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego wybranej OPP (w poz. 329) oraz kwoty do przekazania na jej rzecz (w poz. 330). Należy pamiętać, że można wskazać tylko jedną OPP, która jest uprawniona do otrzymania 1% podatku należnego, wynikającego z zeznania składanego za 2016 rok. Wykaz OPP dostępny jest na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej: www.mrpips.gov.pl/bip/.

Część S

INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE

W poz. 331 podatnicy mogą wskazać **cel szczegółowy przeznaczenia kwoty 1%** należnego podatku przekazywanej na rzecz OPP za pośrednictwem naczelnika urzędu skarbowego.

Zaznaczenie kwadratu w poz. 332 jest **wyrażeniem zgody na przekazanie OPP przez naczelnika urzędu skarbowego danych identyfikujących podatnika** (odpowiednio małżonka), tj.: imienia, nazwiska i adresu, oraz informacji o wysokości kwoty przekazanej na rzecz tej OPP. Zaznaczenie kwadratu w poz. 332 jest nieobowiązkowe i nie ma wpływu na realizację wniosku o przekazanie 1% należnego podatku.

W poz. 333 podatnicy mogą podać adres do korespondencji, swój numer telefonu, numer faxu, adres e-mail (podanie tych informacji nie jest obowiązkowe), jak również poinformować o formie, w jakiej chcieliby otrzymać zwrot nadpłaty. Stosownie do postanowień art. 77b § 1 Ordynacji podatkowej, zwrot nadpłaty następuje:

- 1) w przypadku gdy podatnik, jest obowiązany do posiadania rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo–kredytowej, wyłącznie na ten rachunek wskazany przez podatnika;
- 2) w przypadku gdy podatnik nie jest obowiązany do posiadania rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo–kredytowej, na wskazany rachunek bankowy lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo–kredytowej podatnika albo przekazem pocztowym, chyba że podatnik zażąda zwrotu nadpłaty w kasie.

Uwaga! Warunkiem zwrotu nadpłaty na rachunek bankowy jest podanie jego numeru w formularzu:

- ZAP-3 – jeżeli podatnik posługuje się identyfikatorem podatkowym numer PESEL;
- NIP-7/CEIDG-1 – jeżeli podatnik posługuje się identyfikatorem podatkowym NIP.

Podatnik, który zwrócił się o zwrot nadpłaty na rachunek bankowy, powinien sprawdzić, czy w formularzu ZAP-3, NIP-7 (a przed 1 stycznia 2012 r. NIP-3, NIP-1) albo CEIDG-1 (a przed 1 lipca 2011 r. EDG-1) wskazał numer osobistego rachunku bankowego i czy jest on aktualny.

Jeżeli podatnik nie wskazał numeru osobistego rachunku bankowego lub wskazany numer nie jest aktualny, należy złożyć zgłoszenie aktualizacyjne, podając aktualne dane dotyczące osobistego rachunku bankowego. Zgłoszenie to należy złożyć również w sytuacji rezygnacji ze zwrotów na rachunek, w tym z powodu likwidacji rachunku; wystarczy wówczas zaznaczyć w formularzu pozycję „Rezygnacja”.

Jeżeli numer rachunku bankowego wskazany w latach wcześniejszych pozostaje nadal aktualny, nie zachodzi konieczność składania formularza aktualizacyjnego.

Nadpłata zwracana przekazem pocztowym jest pomniejszana o koszty jej zwrotu, zgodnie z art. 77b § 4 Ordynacji podatkowej. Nadpłata, której wysokość nie przekracza dwukrotności kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym, jeżeli nie wskazano rachunku, na który ma zostać zwrócona, podlega zwrotowi w kasie (art. 77b § 3 Ordynacji podatkowej).

Część T

INFORMACJE O ZAŁĄCZNIKACH

PIT/B – stanowi informację o wysokości dochodu (straty) z pozarolniczej działalności gospodarczej osiągniętego (poniesionej) w roku podatkowym.

Załącznik ten składają osoby, które w roku podatkowym prowadziły pozarolniczą działalność gospodarczą. W załączniku tym podatnicy wykazują przychody, koszty, dochód lub stratę z działalności prowadzonej samodzielnie, a także w spółkach niebędących osobami prawnymi, w których są współnikami.

W przypadku łącznego opodatkowania dochodów małżonków, jak i małżonków rozliczających się indywidualnie, załącznik PIT/B wypełnia odrębnie każdy z małżonków.

PIT/D – składają osoby, które dokonują odliczeń od dochodu lub od podatku z tytułu wydatków mieszkaniowych (w tym z tytułu spłaty odsetek od kredytu lub pożyczki zaciągniętych na cele mieszkaniowe – tzw. ulga odsetkowa). Małżonkowie, z wyjątkiem małżonków, w stosunku do których sąd orzekł separację – zarówno opodatkowujący swoje dochody łącznie, jak i rozliczający się indywidualnie – składają jeden załącznik PIT/D, podając w nim dane identyfikacyjne obojga małżonków (poz. 4–9 załącznika PIT/D). Podatnicy, którzy po raz pierwszy – stosownie do postanowień art. 9 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw w związku z art. 26b ustawy w brzmieniu obowiązującym przed 1 stycznia 2007 r. – dokonują odliczeń w ramach ulgi odsetkowej, **wraz z załącznikiem PIT/D składają oświadczenie PIT-2K.**

Małżonkowie rozliczający się indywidualnie i dokonujący odliczeń z tytułu wydatków mieszkaniowych, załącznik PIT/D dołączają do zeznania jednego z małżonków, podając w zeznaniu drugiego z małżonków:

identyfikator podatkowy, nazwisko i imię małżonka oraz urząd skarbowy, do którego został złożony załącznik PIT/D.

Przykładowo, jeżeli podatnik korzysta z odliczeń wydatków mieszkaniowych, a załącznik PIT/D dołącza:

⇒ do składanego zeznania PIT-36, to w poz. 335 wpisuje 1,

⇒ do zeznania PIT-28, to nie wypełnia poz. 335, natomiast zakreśla kwadrat nr 1 w poz. 346 oraz w poz. 347,

⇒ do swojego zeznania małżonek, to podatnik nie wypełnia poz. 335, natomiast w poz. 346 zakreśla kwadrat nr 2 oraz właściwy kwadrat w poz. 347, tj. odpowiadający kodowi zeznania, przy którym został złożony załącznik PIT/D przez małżonka. Dodatkowo podatnik wypełnia poz. 348, podając dane identyfikacyjne małżonka oraz nazwę urzędu skarbowego, do którego został złożony załącznik PIT/D.

Załącznik PIT/D został omówiony w oddzielnej broszurze informacyjnej.

PIT/M – stanowi informację o dochodach małoletnich dzieci, podlegających łącznemu opodatkowaniu z dochodami rodziców w roku podatkowym.

Każdy z podatników bez względu na sposób opodatkowania (indywidualnie, łącznie z dochodami małżonka albo w sposób przewidziany dla osób samotnie wychowujących dzieci) jest obowiązany odrębnie wypełnić załącznik PIT/M.

PIT/O – składają osoby dokonujące odliczeń od dochodu (np. kwot darowizn, wydatków na cele rehabilitacyjne, wydatków z tytułu użytkowania sieci Internet, wpłat na indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego) lub od podatku (np. z tytułu wychowywania dzieci), z wyjątkiem odliczeń wydatków mieszkaniowych.

W przypadku łącznego opodatkowania dochodów małżonków, składa się jeden załącznik PIT/O.

W załączniku tym należy wypełnić zarówno pozycje „podatnik”, jak i pozycje „małżonek”.

Jeżeli małżonkowie opodatkują swoje dochody indywidualnie, załącznik PIT/O wypełnia i dołącza do swojego zeznania małżonek korzystający z odliczeń. Jeżeli z odliczeń korzysta każdy z małżonków, każdy z nich wypełnia i dołącza do swojego zeznania załącznik PIT/O, podając w nim dane identyfikacyjne obojga małżonków (poz. 5–10 załącznika PIT/O) oraz wykazując kwotę przysługującego mu odliczenia w pozycjach „podatnik”.

Załącznik PIT/O został omówiony w oddzielnej broszurze informacyjnej.

PIT/ZG – stanowi informację o wysokości dochodów z zagranicy i zapłaconym podatku w roku podatkowym.

Załącznik ten składają osoby, które w roku podatkowym uzyskały dochody z tytułu działalności wykonywanej za granicą lub ze źródeł przychodów położonych za granicą i dochody te podlegają opodatkowaniu w Polsce zgodnie z art. 27 ust. 8, 9, 9a ustawy.

W załączniku podatnik wykazuje dochody z tytułu działalności wykonywanej za granicą lub ze źródeł przychodów położonych za granicą oraz podatek zapłacony za granicą (jeżeli do dochodów tych ma zastosowanie metoda odliczenia podatku zapłaconego za granicą), rozliczane w zeznaniu podatkowym PIT-36. Załącznik składa się odrębnie dla każdego państwa uzyskania dochodu.

W przypadku łącznego opodatkowania dochodów małżonków, jak i małżonków rozliczających się indywidualnie załącznik PIT/ZG wypełnia odrębnie każdy z małżonków.

PIT/BR – stanowi informację o odliczeniu od podstawy obliczenia podatku kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność badawczo-rozwojową w roku podatkowym.

Załącznik ten składają podatnicy uzyskujący przychody z działalności gospodarczej, którzy korzystają z ulgi z tytułu prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej (czyli z tzw. ulgi B+R), tj. z odliczenia od podstawy obliczenia podatku dochodowego określonej kwoty kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność badawczo-rozwojową (tzw. kosztów kwalifikowanych wymienionych w art. 26e ust. 2 i 3 ustawy).

W przypadku łącznego opodatkowania dochodów małżonków, jak i małżonków rozliczających się indywidualnie, załącznik PIT/BR wypełnia odrębnie każdy z małżonków.

PIT/DS – stanowi informację o wysokości dochodu (straty) z działów specjalnych produkcji rolnej w roku podatkowym.

Załącznik ten składają podatnicy uzyskujący przychody z działów specjalnych produkcji rolnej, którzy ustalają dochód na podstawie ksiąg rachunkowych lub podatkowej księgi przychodów i rozchodów.

W załączniku tym podatnicy podają dane dotyczące działów specjalnych produkcji rolnej prowadzonych indywidualnie, a także wspólnie z innymi podatnikami lub w formie spółki niebędącej osobą prawną oraz wykazują przychody, koszty, dochód lub stratę z tej działalności.

W przypadku łącznego opodatkowania dochodów małżonków, jak i małżonków rozliczających się indywidualnie, załącznik PIT/DS wypełnia odrębnie każdy z małżonków.

PIT/Z – stanowi informację o wysokości dochodu (straty) z pozarolniczej działalności gospodarczej, prowadzonej przez podatników korzystających ze zwolnienia na podstawie art. 44 ust. 7a ustawy, osiągniętego (poniesionej) w roku podatkowym.

W przypadku łącznego opodatkowania dochodów małżonków, jak i małżonków rozliczających się indywidualnie, załącznik PIT/Z wypełnia odrębnie każdy z małżonków.

Ponadto w części T podatnicy informują urząd skarbowy o:

1) złożonym wraz z zeznaniem oświadczeniu PIT-2K dotyczącym wysokości wydatków związanych z inwestycją służącą zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych. Obowiązek złożenia tego oświadczenia ciąży na osobach, które po raz pierwszy – stosownie do postanowień art. 9 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw w związku z art. 26b ustawy w brzmieniu obowiązującym przed 1 stycznia 2007 r. – dokonują odliczeń wydatków poniesionych na spłatę odsetek od:

- ✓ kredytów (pożyczek) mieszkaniowych,
- ✓ kredytu (pożyczki) zaciągniętego na spłatę kredytu (pożyczki) mieszkaniowego,
- ✓ każdego kolejnego kredytu (pożyczki) zaciągniętego na spłatę ww. kredytów (pożyczek).

Oświadczenie to składa się tylko raz, tj. wraz z zeznaniem podatkowym składanym za rok, w którym podatnik po raz pierwszy dokonuje przedmiotowych odliczeń. Małżonkowie rozliczający się indywidualnie oraz małżonkowie opodatkowujący swoje dochody łącznie składają jedno oświadczenie PIT-2K. **Formularz PIT-2K należy dołączyć do tego samego zeznania podatkowego, przy którym został złożony załącznik PIT/D,**

2) dołączonym do zeznania rozliczeniu podatku dochodowego od dochodów osiągniętych z tytułu prowadzonej działalności na terenie specjalnej strefy ekonomicznej na podstawie zezwolenia za rok podatkowy SSE-R. Formularz ten dołączany jest do zeznania w związku z art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw (Dz. U. poz. 1840, z późn. zm.). Przeznaczony jest on dla podatników podatku dochodowego:

- będących beneficjentami pomocy w rozumieniu przepisów o pomocy publicznej,
- będących współnikami spółek osobowych

prowadzących działalność gospodarczą na terenie specjalnej strefy ekonomicznej zgodnie z ustawą z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 282, z późn. zm.) na podstawie zezwolenia wydanego przed dniem 1 stycznia 2001 r. i zmienionego stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw,

3) dołączonym do zeznania sprawozdaniu o realizacji uznanej metody ustalania ceny transakcyjnej.

Stosownie do przepisów art. 45 ust. 5a ustawy, podatnicy, którym właściwy organ na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej wydał decyzję o uznaniu prawidłowości wyboru i stosowania metody ustalania ceny transakcyjnej, dołączają do zeznania o wysokości dochodu (straty) osiągniętego w roku podatkowym sprawozdanie o realizacji uznanej metody ustalania ceny transakcyjnej,

4) złożonym wraz z zeznaniem certyfikacie rezydencji, potwierdzającym miejsce zamieszkania dla celów podatkowych. Obowiązek jego złożenia ciąży na osobach mających miejsce zamieszkania dla celów podatkowych w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej lub innym państwie należącym do Europejskiego Obszaru Gospodarczego albo Konfederacji Szwajcarskiej, które – stosownie do art. 45 ust. 7a ustawy – wybrały sposób opodatkowania przewidziany dla dochodów małżonków, osób samotnie wychowujących dzieci, albo przychody określone w art. 29 ust. 1 ustawy, chcą opodatkować na zasadach określonych w art. 27 ust. 1, tj. przy zastosowaniu skali podatkowej.

Część U

OŚWIADCZENIE I PODPIS PODATNIKA / MAŁŻONKA / PEŁNOMOCNIKA

Ta część przeznaczona jest do podpisania zeznania oraz złożenia stosownych oświadczeń.

W przypadku zaznaczenia w poz. 6 kwadratu:

- nr 1, 3 albo 4, zeznanie podpisuje jedynie podatnik, składając swój podpis w poz. 349,
- nr 2, zeznanie podpisuje zarówno podatnik (poz. 349), jak i jego małżonek (poz. 350) albo tylko jeden z małżonków, jeżeli współmałżonek upoważnił go do złożenia wniosku o łączne opodatkowanie ich dochodów.

Zgodnie z art. 80a Ordynacji podatkowej, jeżeli odrębne ustawy nie stanowią inaczej, deklaracja, w tym deklaracja składana za pomocą środków komunikacji elektronicznej (stosownie do postanowień tej ustawy przez deklarację rozumie się również zeznanie podatkowe), może być podpisana także przez pełnomocnika (poz. 351). Pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji oraz zawiadomienie o odwołaniu tego pełnomocnictwa składa się organowi podatkowemu właściwemu w sprawach podatku, którego dana deklaracja dotyczy. Natomiast pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji składanej za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz zawiadomienie o odwołaniu tego pełnomocnictwa podatnik składa naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu w sprawach ewidencji podatników i płatników, tj. określonego w art. 4 ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2016 r. poz. 476, z późn. zm.). Jeżeli zeznanie składa podatnik łącznie z małżonkiem pełnomocnictwo do podpisywania zeznania jest skuteczne, jeżeli zostało udzielone temu samemu pełnomocnikowi przez oboje małżonków. Podpisanie deklaracji przez pełnomocnika zwalnia podatnika/małżonka z obowiązku podpisania deklaracji.

TERMINY PRZEKAZANIA INFORMACJI NIEZBĘDNYCH DO WYPEŁNIENIA ZEZNANIA

Zgodnie z przepisami ustawy, w terminie do końca lutego roku następującego po roku podatkowym, płatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych oraz niektóre podmioty niebędące płatnikami tego podatku, są obowiązani przesłać podatnikom imienne informacje o wysokości dochodów, sporządzone według ustalonego wzoru, tj. PIT-8C, PIT-11, PIT-11A, IFT-1/IFT-1R oraz PIT-R.

Broszura zawiera informacje podstawowe. W celu uzyskania szerszych informacji można zwrócić się do Krajowej Informacji Podatkowej (od dnia 1 marca 2017 r. do Krajowej Informacji Skarbowej) wybierając z telefonu stacjonarnego numer 0 801 055 055 lub z telefonu komórkowego numer 22 330 0330.

Natomiast w przypadku wątpliwości dotyczących indywidualnych sytuacji podatnika należy zwrócić się do właściwego urzędu skarbowego.

- ¹⁾ Ilekroć jest mowa o „ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym” – oznacza to ustawę z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. poz. 930, z późn. zm.).
- ²⁾ Ilekroć jest mowa o „ustawie o podatku tonażowym” – oznacza to ustawę z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym (Dz. U. z 2014 r. poz. 511, z późn. zm.).
- ³⁾ Ilekroć jest mowa o „urzędzie skarbowym” – oznacza to urząd wymieniony w art. 45 ustawy.
- ⁴⁾ Ilekroć jest mowa o „Ordynacji podatkowej” – oznacza to ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.).